

Časopis pre obyvateľov a priateľov Kráľovej pri Senci

KRÁĽOVSKÉ ZVESTI

ROČNÍK XI.

Číslo 1-2/2006

Zo života v obci

Účasť starostov obcí Podunajského združenia na partnerskom podujatí

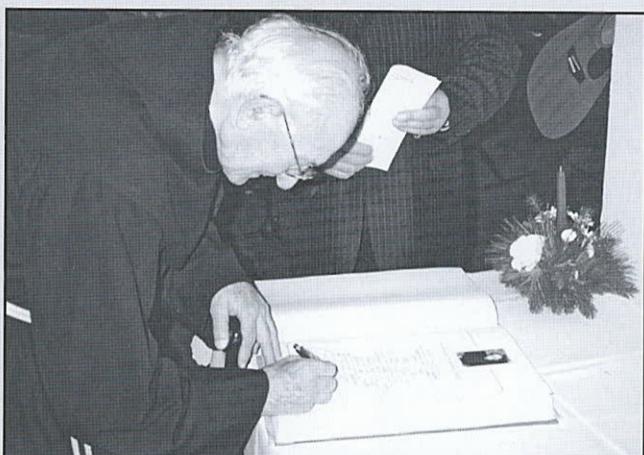
Pracovné rokovanie zástupcov akciovnej spoločnosti Kráľovský termál a predstaviteľov obce o budúcnosti areálu termálneho kúpaliska

Voleby do Národnej rady SR dňa 17. 6. 2006 v našej obci

Slávnostné víтанie našich najmladších spoluobčanov, spojené s odovzdávaním pamätných zlatých príveskov
(4. 1. 2006)

Obecné oslavy 90. narodenín básnika a kňaza S. Veigla v obecnom klube (27.12.2005)

Hydrodynamické skúšky na geotermálnom vrte v Kráľovej pri Senci (apríl-máj 2006)

OBSAH

ÚVODNÍK	(1)
ŽIVÉ SLOVÁ	
Rozhovor s Ing. Michalom Šillom Životné skúsenosti sú nadovšetko, tak si ich vážme!	(2)
REPORTÁŽ	
Medzi severom a juhom Ruska / Dagmar Petrová, Zuzana Makovská	(5)
ŽIVOT OKOLO NÁS	
Naše stretnutia so Svetoslavom Veiglom Základná škola bilancovala	(8)
Z činnosti dobrovoľných hasičov	(9)
Na slovíčko so starostom obce	(12)
O termálnom kúpalisku z pohľadu minulosti a súčasnosti	(13)
Bohatá nádielka Jánskeho plakiet	(14)
HISTÓRIA	
Obecná symbolika Kráľovej pri Senci / prof. J. Novák	(15)
ŠPORT	
Futbalová jar 2006	(16)
Stolnotenisový turnaj o „Pohár starostu“	(16)
INFORMATÓRIUM	
Rozpočet obce na rok 2006	(17)
Zpravodaj zo zasadnutí obecného zastupiteľstva	(18)
Volby do Národnej rady SR v našej obci	(19)
Zo zasadnutia ZMOSU	(20)
Spomienka na pána učiteľa	(20)

Na prednej obálke :

Pohľad na obnovenú dlažbu barokového mosta. Na obrázku historický pohľad na centrálnu časť obce z 20-tych rokov minulého storočia (kaštieľ) a súčasné pohľady na obnovenú centrálnu časť obce s cyklotrasou a parkoviskom.

Na zadnej časti obálky:

Letecká snímka riešenia cyklotrasy v obci. Modrou je vyznačená doteraz vybudovaná časť cyklotrasy a červenou, plánovaná časť cyklotrasy, ktorá bude viesť na Sigitku a prepojí tak športový areál s barokovým mostom.

Foto: autor Alojz Koiš

Vážení občania a milí čitatelia,

v tomto príhovore chcem nadviazať na úvodník, ktorý bol publikovaný v Kráľovských zvestiach v decembri 2004 pod názvom **Európska únia a naša obec**.

Našej obci sa opäť podarilo zabodovať pri získavaní finančných prostriedkov z Európskej únie aj za významného prispenia štátnych peňazí. Len vlane sme za finančnej pomoci Európskej únie vybudovali a dňa 10. septembra 2005 dali do užívania centrálnu časť **cyklocesty „Kráľovský okruh“**, lávku ponad potok Čierna voda ako aj **spevnenú plochu** pre osobné autá pri kostole. S necelým ročným odstupom sa ukázalo, že to bola **dobrá investícia**, nakoľko sa všetky stavby využívajú a sú bezpečné pre užívateľov.

Tentokrát sa jedná o pridelený mimoriadny finančný balík, ktorý bude použitý opäť na rozvoj a obnovu obce. Grant je registrovaný pod číslom ITMS 12110500147 a je cielený na úpravu **verejných priestranstiev** v centrálnej časti obce a **rekonštrukciu zvonice**. Do tohto grantu sa nám podarilo zakomponovať hlavne to najdôležitejšie-výstavbu **chodníkov** zo zámkovej dlažby pozdĺž hlavnej cesty s moderným verejným osvetlením. Ďalšou časťou projektu je úprava **centrálnych parkov**, a to pri kostole a kaplnke v miestnej časti Krmeš.

Získané finančné prostriedky predstavujú sumu v objeme **13 150 000,- Sk**. Je treba spomenúť, že opäť dobrý projekt a hlavne dobre spracovaný s veľkým množstvom doložených hodinoverných dokumentov priniesol úspech pre našu obec. Realizácia tohto diela je plánovaná na 18 mesiacov. V tomto období prebieha **Verejná súťaž** na dodávateľa podľa zákona č. 25/2006 Z.z. o verejném obstarávaní. Predpoklad začiatia realizácie je v polovici júla 2006. Na tomto projekte spolupracoval kolektív Regionálnej rozvojovej agentúry Senec - Pezinok a autori Ing.arch Míčová a Ing.arch.Komár.

Ďalšou mimoriadnou akciou je už nespočetnekrát spomínaný secesno-barokový most - **kultúrna pamiatka**, ktorá roky chátrala, postupne bola vandalmi devastovaná, až hrozilo, že z bezpečnostných dôvodov bude tento most úplne uzavorený a znefunkčnený.

Vlane pri výstavbe cyklocesty „Kráľovský okruh“ sa nám ho podarilo zviditeľniť a začleniť do centrálnej časti obce. Položili sme novú dlažbu na mostné teleso, čím sa dostal do povedomia občanov. V roku 2004 sa získali finančné prostriedky vo výške 140 000,- Sk z Ministerstva kultúry SR na prípravu dokumentácie. Táto dokumentácia obsahovala reštaurátorský zámer so všetkými náležitými podkladmi, ktoré si táto kultúrna pamiatka vyžaduje. Celá príprava predchádzala tomu, aby sme vo vhodnej príležitosti boli pripravení na podanie tohto projektu pre získanie finančných prostriedkov na jeho obnovu z EU alebo iných zdrojov.

Môžeme konštatovať, že táto chvíľa nastala a obec opäť bude môcť daný sen o obnove kultúrnej pamiatky zrealizovať. Túto realizáciu nám umožnila **Nadácia Slovenského plynárenského priemyslu**, ktorá poskytla obci **dar** vo výške **5 800 000,- Sk**. Občania Kráľovej pri Senci a starosta obce za tento mimoriadny dar ďakujú. Obnova bude vykonaná počas tohto a budúceho roka. Reštaurovanie a obnovu vykoná ateliér akad.sochára Ladislava Chamutiho s kolektívom na základe rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu v Bratislave.

Do tretice je treba spomenúť, že našej mimoriadnej žiadosti smerovanej na Ministerstvo financií SR o poskytnutie finančných zdrojov na opravu Obecného úradu bolo vyhovené. Získali sme dotáciu vo výške 250 000,- Sk. Tieto finančné prostriedky sa použijú na výmenu zvetralých a prehnitých okien.

Vážení spoluobčania a priatelia, sú to mimoriadne chvíle, ktoré tešia, keď sa podarí dobrá vec, keď sa získajú finančné prostriedky, v našom prípade na skrášenie, rozvoj obce a bezpečnosť pre občanov pri užívaní nových kvalitných chodníkov, ktoré roky v našej obci chýbajú.

V súčasnosti pripravujeme ďalšie projekty, ktoré chceme v blízkej budúcnosti realizovať. Je to **viacúčelový objekt** pre šport a kultúru a **morfunkčné športovisko** pre loptové hry. Tieto objekty budú postavené na pozemkoch pri Základnej škole. Plánujeme rekonštrukciu objektu **Obecnej knižnice** s úpravou pre klubové účely mládeže.

Najväčším problémom v obci je **verejná kanalizácia**, ktorú riešime získaním finančných prostriedkov. Žiadosť a technickú dokumentáciu sme odovzdzali na Ministerstvo životného prostredia SR. Obec je zaradená medzi popredných uchádzačov o tieto financie, som presvedčený, že aj tento projekt sa bude čoskoro realizovať. Spoločnosť Kráľovský termál a.s., už na základe vykúpených pozemkov cca 5,5 ha a získaného aktuálneho odborného posudku o geotermálnom vrte FGS-1A, vypísala opäť verejnú obchodnú súťaž na získanie solventného investora. Počítame so zahraničným záujemcom, a preto sme zverejnili túto súťaž na webovej stránke v rôznych európskych krajinách. Vyhodnotenie finálových ponúk a oznámenie výsledku záujemcom bude oznámený do konca októbra 2006.

V závere sa chcem podakovať všetkým, ktorí svoju účasťou na riešení po odborno-technickej a finančnej stránke napomáhajú pri rôznych aktivitách, ktoré sa realizujú v našej obci. Verím, že **Obecné oslavy**, ktoré plánujeme na 9. septembra a **Vianočné stretnutie** spoluobčanov v dňoch 15. – 16. decembra pri kaplnke Božského srdca v Krmeši budú oslavou všetkých občanov a priateľov obce na počesť vzájomnej spolupráce a dosiahnutých celoročných úspechov.

Váš starosta

Rozhovor s Ing. Michalom Šillom

Životné skúsenosti sú nadovšetko, tak si ich vážme!

Už je to takmer 50 rokov, keď sa na politicko-verejnú dráhu v obci vydal na takmer celé desaťročie pán Ing. Michal Šillo. Dodnes i napriek svojmu značne naštrenenému zdraviu sa veľmi aktívne zapája do vecí verejných. V rokoch 1960-69 tajomník a predsedu MNV, po roku 1989 jeden zo spoluzakladateľov VPN v obci, v súčasnosti predseda miestnej organizácie HZDS a poslanec OZ sa s nami podelil o svoje životné skúsenosti najmä z oblasti verejného života.

Fotografia z obdobia predsedovania Ing. Michala Šillu v rokoch 1960-69

Odkiaľ a kam smeruje Vaša rodinná životná púť?

Od narodenia žijem v Kráľovej pri Senci. Narodil som sa v roku 1933 v Krmeši, kde v tom čase žili moji rodičia Michal Šillo a Matilda rod. Klučarová. Môj dedo, František Šillo bol kováč a zo Šintavy sa presťahoval do Borše a neskôr v Krmeši kúpili v 20-tych rokoch pozemky, kde vyrástol aj rodičovský dom kúsok od kaplnky. Do základnej školy som chodil v Krmeši za učiteľovania pána Čerňanského. Po vojne som pokračoval v štúdiach na mešťianke v Senci a od roku 1948 som začal študovať na gymnáziu v Galante. Keď bolo v roku 1949 otvorené gymnázium v Senci, prešiel som sem a v roku 1952 som tu aj maturoval. Mojimi obľúbenými predmetmi boli matematika a fyzika a hoci som po maturite chcel ísť študovať medicínu v tom čase fungoval systém umiestneniek na vysoké školy a keďže na medicínu dostala škola len dve miesta, mne sa ušlo ísť študovať na elektrotechnickú VŠ do Bratislavu. Oženil som sa v roku 1953 ako 20 ročný s Alžbetou Krivosudskou a vychovali sme spolu štyroch synov, Michala, Igora, Jozefa a Rada. Celá ľadcha každodennej starostlivosti o rodinu bola na manželke a ja som sa popri svojej pracovnej výťaženosťi snažil postarať najmä o budúnosť našich detí. Dnes sa spoločne tešíme z deviatich vnukov a štyroch pravnukov, pričom najmladšia Klárika má tri mesiace.

Kde sa začala Vaša pracovná púť, ktorá neskôr pokračovala prácou predsedu MNV, v dnešnom ponímaní starostu obce?

Keď mi v roku 1955 hrozilo, že budem musieť nastúpiť základnú prezenčnú vojenskú službu, začal som pracovať v Sokole, profesionálnej telovýchovnej a záujmovej organizácii. Ako predseda okresného výboru Sokola som mal na starosti najmä organizovanie, nábor a nácvik spartakiády.

Sám som bol zapálený do športu a už od mala sme spolu s kamarátmi od rána do večera hrávali futbal. Futbal som potom hrával aj za Kráľovú a neraz sa stávalo, že som v nedeľu do obedu odohral futbalový zápas za vysoké školy v Bratislave a poobede za Kráľovú v dedine. Do futbalu sme boli celkom pobláznení. Pamätám si, že keď v roku 1956 prebiehali maj-

Rodičia p.Ing. M. Šillu – Michal a Matilda Šillová, rod. Klučarová a rodičia jeho manželky Alžbety – Ján a Etela Krivosudskí

Naši reprezentanti (Nogely, Poor, Šillo, Farkaš) na šachovom turnaji krajskej súťaže 4 členných mužstiev, ktoré sa konalo v Kráľovej v roku 1956 v budove starého notariátu

strovstvá sveta vo futbale, boli sme inštalovať anténu na prvy televízor v obci a keď sme vybraná spoločnosť na čele s Imrom Mačajom zasadli pred obrazovku, veru sme sa čudovali, akí sú tí hráči maličkí. Okrem futbalu som istý čas robil aj atletiku. Na niektorom zo športových podujatí si ma všimol atlétický tréner zo Slovana Bratislava a tak som závodne behával za Senec disciplínu 3 km. V Sokole som sa naučil hrať aj šachy, ktoré som niekoľko rokov hrával súťažne. V tých časoch sa šach bežne hrával po kaviarničkach v Senci, zúčastňoval som sa aj súťaží - sokolských turnajov, ktoré sa uskutočňovali po celom Slovensku. Šachovo som vyrástol popri takých šachistoch v Senci ako pán Rakovič, Šarmír, Nogely. V druhej polovici 50-tych rokoch sme založili šachové mužstvo v Kráľovej (Michal Šillo, Jaro Farkaš, Nogely, Štefan Urbanec) a hrali sme aj na majstrovstvách kraja 4-členných družstiev. Ja som mal 2. výkonnostnú triedu. Zahral som si dokonca aj zápas z J. Kozmom v bratislavskej Metropolke, ktorý som remizoval. J. Kozma patril k našim najlepším slovenským šachistom, hrával za ŠK Slovan Bratislava a bol reprezentantom za Československo. Zahral som si šachovú simultánku aj s veľmajstrom Ftáčnikom. Keď som v roku 1960 vstúpil do aktívnejšieho verejného života, skončila aj moja aktívna šachová pôsobnosť. Nebolo by však od veci obnoviť túto športovo- intelektuálnu aktivitu v našej obci a venovať sa tejto mûdrej a spravodlivej hre aj medzi našou mládežou.

V roku 1956 som sa vrátil zo základnej vojenskej služby a moje miesto v okresných štruktúrach Sokola už bolo obsadené (L.Ternény). Následne som pracoval ako aktivista ONV

a pretože potrebovali dať do poriadku požiarne ochrany v okrese, stal som sa predsedom okresnej požiarnej ochrany v Senci, ktorá sídlila práve na tom mieste ako i dnes.

Kedy ste vstúpili do aktívnej verejno-politickej práce v obci?

Bolo to začiatkom roku 1960. Ako aktivista ONV som mal pol roka na to, aby som sa zoznámil s pomermi v obci. Na čele vtedajšieho JRD stál Ferdinand Rakús, predsedom MNV a zároveň predsedom KS v obci bol Imrich Šidlík a tajomníkom MNV Inocent Forró. Základná škola sa nachádzala v nevyhovujúcich priestoroch terajšieho Obecného klubu, v obci chýbalo kvalitné odborné vedenie na jednotlivých úsekokoch života obci, v tom čase , najmä na družstve. Keď som sa od júla 1960 stal tajomníkom MNV bolo treba ihneď riešiť celý rad závažných problémov. Doznievali procesy s vysídľovaním nepohodlných dedinčanov - či už kulakov, alebo tých, ktorí neboli naklonení vtedajšej politickej líni. V tom čase bolo už v rámci kraja plánované násilné vysídlenie ďalších troch rodín z Kráľovej (jedna rodina už bola vysídlená koncom 50.-tych rokov) a mne sa podarilo ich vysídlenie zrušiť, pretože tak som si nepredstavoval začínať svoju kariéru v obci . V obci som hľadal predovšetkým porozumenie a spoluprácu a ľudia v dedine to aj tak pochopili. S plnou vervou sme sa pustili do množstva budovateľských zámerov a rôznych organizačných zmien. Na miesto predsedu JRD som si vyžiadal v tom čase vedúceho odboru poľnohospodárstva na okrese, Jozefa Gašpara, ktorý bol schopný odborník a hneď sa to aj na práci družstva prejavilo. Ako jednu z prvých úloh som si postavil vybudovať novú školu, čo sa nám aj v priebehu dvoch rokov podarilo. Stavebnou a dodávateľskou firmou boli Pozemné stavby Trnava a pod vedením ochotného majstra Štefana Konečného a za pomoci dobrovoľných brigád občanov obce sme v roku 1963 slávnostne otvorili 11.triednu ZŠ s telocvičňou a družinou mládeže. Pre účely materskej školy sa zrekonštruovala stará škola (dnešný Obecný klub). Od roku 1961 som v obci pôsobil ako predseda MNV a na tomto poste som ostal až do roku 1969. Ako poslanec ONV a člen rady ONV som viedol zdravotnú komisiu, kde som mal na starosti okrem iného výstavbu nemocníc. Jednou z prvých bola nemocnica v Šali. Z pozície týchto právomocí sa mi podarilo schváliť na okrese aj generálnu opravu zdravotného strediska v Kráľovej, ktoré sa nachádzalo v schátralých priestoroch bývalého notariátu. Starú a nevyhovujúcu budovu som dal zbúrať a v rokoch 1963-66 tu vyrástlo nové zdravotné stredisko, kde sa potom následne prvým riaditeľom stal MUDr. Peter Krištúfek. V 60-tych rokoch sa začali po obci budovať aj asfaltové cesty. V roku 1963 sme spolu s roľníckym družstvom postavili na Sigotke športové kabínky. Ja som mal na dvore tehlu, družstvo dodalo cement a ostatný stavebný materiál a s niekoľkých brigád vyrástla budova, ktorá slúži športovcom dodnes. Keď sa v obci v roku 1967 organizoval Celoslovenský festival mládeže a dni vidieckych divadiel za dva týždne sme postavili na Sigotku most. Dobrým počinom bola aj výstavba nákupného strediska, ktoré vybudovali naši občania . Škoda , že sme túto budovu neuchovali v rukách obce a jej neskorší majiteľ - Jednota ju po roku 1990 predala súkromnej firme. Plánov a projektov bolo mnoho a mnohé sa veru darili aj naplniť. Ak išlo o dobrú a prospešnú vec, ľudia sa dali nadchnúť a zapáliť pre ich realizáciu.

Futbalové mužstvo Kráľovej z obdobia polovice 60.-tych rokov

Zo zahájenia nového školského roku v novovybudovanej ZŠ v roku 1963

Mnohé veci, ktoré prinášala vtedajšia doba bolo však často treba riešiť veľmi citlivou a obozretne a nie vždy sa to darilo tak, ako si to niektorí občania mysleli a želali. Keď v roku 1965 prišlo napríklad nariadenie odstrániť sochu sv. Floriána spred budovy MNV, podarilo sa ju zachrániť jej presunom vedľa kostola, kde stojí dodnes. Dobrým poradcom a vzácnym človekom bol v čase môjho predsedovania pán Štefan Hagara, ktorý v našej obci v tom čase žil. V rokoch 1963-64 bola v obci slintačka a popri hlavnej ceste smerom do Senca sme robili chodníky. Ja som mal pôvodne zámer vysadiť okolo cesty ovocné stromy, alebo orechy, no pán Hagara prišiel s návrhom vysadiť tam tuje. Argumentoval svoj návrh tým, že o pári rokov tu bude hustá doprava a tuje budú zachytávať hluk, ale j smog a prach. Zdalo sa mi to nepravdepodobné, pretože vtedy tu prešlo za celý deň len zopár áut, no čas dal zaprávdu pánovi Hagarovi. Veľmi podnetné a zaujímavé boli aj jeho návrhy postaviť pri Sv. Floriánovi, pri kostole, požiarne zbrojnicu a hvezdáreň, Vypracoval na tento návrh dokonca aj nákresy. Podobne načrtol márnicu v kráľovskom cintoríne, kde uvažoval s umiestnením dvoch chladiacich boxov pre zosnulých. Bol to skutočne zaujímavý a výnimočný človek, na ktorého si zvlášť dobre spomínam.

Z postu predsedu MNV som bol odvolaný po udalostiach vstupu sovietskych vojsk na naše územie v roku 1968. V tom čase ma obviňovali z účasti na vyhotovovaní protisovietských štvavých rezolúcií a hoci som vedel, kto bol ich autor ostat som ticho. Aj tak som vedel, že sa z postu predsedu MNV stiahnem, pretože som mal osobné problémy, ktoré boli v rozpore s významom postavenia, ktoré som v dedine zastával. V ďalšom období som pracoval v rámci okresných štruktur, kde som mal napríklad na starosti výstavbu nemocnice v Galante.

Kedy ste sa vrátili do politicko-verejného života v obci?

V roku 1988 sme sa s viacerými spoluobčanmi zúčastnili sviečkovej manifestácie v Bratislave. Prišiel rok 1989 a založenie VPN v obci malo veľkú odozvu medzi občanmi. Členská základňa VPN predstavovala u nás takmer 300 členov. Vo vedení stáli najmä vedúci predstaviteľia Požiarnej ochrany v obci. Ja som bol skôr ídeovým poradcom a keď som sa stal na začiatku 90-tých rokov vedúcim MTZ Agrostavu v Galante z politickej scény obce som sa skôr stiahol. Keď bola v obci založená miestna organizácia HZDS

jej prvý predseda L. Čapla ma presvedčil, aby som do HZDS vstúpil (bolo to v roku 1995). Začiatkom roku 1998 som sa stal predsedom HZDS v obci a ako člen okresného predsedníctva som v tom istom roku prijal miesto vedúceho okresnej kancelárie HZDS. Prostredníctvom HZDS som bol nominovaný na post poslance OZ. V tomto volebnom období v rámci OZ pracujem ako predseda komisie pre výstavbu a rozvoj obce a myslím, že pracuje ako jediná z komisií v obci plnohodnotne a zodpovedne. Mojou snahou vždy bolo pozitívne ovplyvňovať verejný život v obci. Hlavnou predstavou práce je, aby sme sa vrátili k výstavbe a prosperite v prospech občana a hoci sa môže zdáť, že moja kritika a možno častokrát príliš intenzívny záujem o veci verejně by mohli niekomu uškodiť, opak je pravdou. Ak sa budeme o veci verejně intenzívnejšie zaujímať, môžeme ich aj ovplyvniť, na rozdiel od čias, kedy som bol predsedom MNV v 60-tych rokoch. V tom čase bolo rozhodovanie omnoho centralistickejšie a bolo na človeku, do akej miery túto pozíciu využíval, či zneužíval. Pravdou však ostáva, že on bol tiež len súčasťou väčšieho celku, ktorý musel rešpektovať.

Organizácia kultúrneho podujatia v športovom areáli na Sigoťke

Čo Vám navráva životná skúsenosť občana dlhé roky verejne činného, o tom, kam by sa mala naša obec uberať?

Tých skúseností je iste veľa. Dnes s odstupom času, keď som zažil roky plné radostnej a veľmi zmysluplnnej práce pre obec, ale aj poskromnejšie a smutnejšie viem celkom určiť, že obec by si mala z dlhodobého hľadiska zachovať charakter dediny. Úspešne nastúpená cesta budovania termálneho kúpaliska iste bude zväčšať do budúcnia rozširovať územný plán smerom k výstavbe možno aj celých sídlisk na úkor okolitej poľnohospodárskej pôdy. Rád by som bol ešte pri tom, keď bude obec slávnostne otvárať termálne kúpalisko a ďalšie stavby, ktoré si terajšie vedenie obce zaumienilo zrealizovať a ktoré by mali slúžiť predovšetkým v prospech občanov.

Obec by sa mala uberať cestou budovania kúpeľnej dediny, skvalitňovať vnútornú infraštruktúru obce a orientovať sa viac na kvalitu duchovnej a spolkovej činnosti v prospech čo najširšej vrstvy obyvateľstva. Je potrebné zachovať jej pôvodný ráz zasadnutý do prírodnnej scenérie Čiernej vody a osobitostí, ktoré nás charakterizujú a robia nás výnimočnými.

Rozhovor pripravil M. Daniš

Medzi severom a juhom Ruska

Odchody a príchody do rodiska z cudziny väčšinou zaváňajú exotikou a výnimočnosťou. Pre každého, kto takúto cestu podnikne, sú aj príležitostou viac sa priblížiť a lepšie pochopiť miesto, kam ho viažu tie najsilnejšie putá. Cesty našich rodákov do sveta sú obohatením aj nás samotných. Nielen skúsenosťami, ktoré tu nadobúdajú, ale aj poznatkami, ktoré nám môžu sprostredkovať, či odovzdať.

Tentoraz sme sa vybrali so Zuzkou Makovskou a Dagmar Petrovou na východ Európy. Zuzka Makovská strávila niekoľko rokov v ruskom Petrohrade, kde po absolvovaní vysokoškolského štúdia na Filozofickej fakulte UK v Bratislave pokračovala vo svojich jazykovo-literárnych štúdiach a istý čas tu pracovala aj na slovenskom konzuláte.

Dagmar Petrová je našou úspešnou reprezentantkou vo viacerých športových odvetviach a jedným z jej výnimočných výkonov bol aj jej výstup na Elbrus, najvyšší vrchol Európy. Toto leto výstup na Elbrus absoluje už po druhý krát a tak jej rozprávanie o krajinе, ľuďoch a zvláštnostiach Kaukazu je o to zaujíma vejšie. Sme radi, že Zuzana i Dagmar boli ochotné podeliť sa o svoje cestovateľsko-životné skúsenosti aj s čitateľmi nášho časopisu.

Dagmar Petrová Expedícia Elbrus

Myšlienka vystúpiť na Elbrus najvyšší vrchol Európy vznikla celkom náhodne. Po úspešnom zdolaní najvyššieho vrcholu Švédská Kebnekaise (túra trvala 17 h) som začala uvažovať čo ďalej, kam sa vybrať na budúci rok. Vtedy prišiel tip - Elbrus. Nevedela som presne o aký výstup sa jedná a či to vôbec zvládnem, ale po podrobnejšom preštudovaní materiálov som sa jednoznačne rozhodla. Vybaobili sme potrebné formality - víza na Ukrajinu a do Ruska a 15.7. 2003 začala naša expedícia. Po troch dňoch ukrajinskými cestami sme sa ociliли v dlhej kolóne áut na hranici s Ruskom. Tu sme strávili státim a vybaľovaním ďalších povolení, pričom bolo potrebné vypísť vstupné kartičky, získať päť rôznych pečiatok a ďalších potvrdení, čo trvalo „príjemných“ päť hodín. Po tomto sme boli oficiálne v Rusku - najväčšej krajine sveta. Sama som tomu neverila, že som tam a bola som úplne unesená. O ruských ale aj ukrajinských policajtoch idú tu, aj u nás rôzne chýry a tak sme ani netušili čo môžeme od nich na cestách čakať (už z domu sme boli nabalení pivom a koňakom na prípadné úplatky), ale napodiv všetko prebiehalo hladko a ak nás aj niekto zastavil a chcel za niečo pokutu tak sa to väčšinou stiahlo na 5 USD a všetci boli spokojní. Po prekročení hraníc Ruska sa nám stala prvá veselá príhoda s policajtom. Na kontrole nás zastavil a kontroloval doklady resp. nám všetkým zobraľ pasy a zmizol u seba v bûdke. Po predošlých skúsenostach sme už vedeli že to bude na dlhšie. Druhý dosť podnapítý policajt obchádzal okolo auta a zbadal že nemáme vzadu nálepku SK a to bol problém. Samozrejme že chcel pokutu. Po tom ako aj tento zmizol v bûdke sme nálepku rýchlo nalepili na auto a šli sme ho zavolať. Keď prišiel nebol si ničím istý a pýtal sa vodiča, že či tam tá nálepka bola alebo nie? Samozrejme sme všetci tvrdili že áno. Na to nám dali pasy a my sme fujazdili preč. Počas celej cesty sme

mali ešte zopár príhod s policajtmi a ich štýlom vymáhania úplatkov. Napríklad, keď nám chceli už na spatočnej ceste narozpírať že vodič pil a keď nepil tak nesieme medvediu a keď nie medvediu tak jeleniu kožu, alebo po tom ako si kamárat odskočil, ho obvinili že zneuctil pamätník (okolo ktorého sa aj tak pásl kravy) a chceli ho zavrieť do väzenia na 2 dni, alebo nech zaplatí pokutu 100 USD (skončilo to na 10 USD) prípadne nás zastavil policajt a rovno si vypýtal peniaze na jedlo, že je hladný, alebo nás zastavil falosoň policajt, ktorému sme ale nenaleteli, keďže sme už mali skúsenosti z predošlých kontrol. Počas 9 dní cesty to však nebolo také strašné, ako sme očakávali a v podstate boli policajti veľmi milí (aspoň tí ruskí) a nebol s nimi žiadnen problém.

Cesta ruskou krajinou bola rôznorodá. Prekvapili ma najmä všade obrozené polia, nikde nerástla burina ako u nás. Taktiež veľmi dobré cesty a tiež zaujímavé čerpacie stanice. Niektoré boli moderné ako u nás a niektoré fungovali na princípe, že vodič dopredu nahlásil koľko chce natankovať a pracovník pumpu tankoval. Keď človek nahlásil viac ako sa zmestilo nafta vytiekla bez problémov na zem. Samozrejme ceny boli o polovicu nižšie ako u nás. Pokým neprídete k mestečku Piatigorsk hory takmer nevidíte. Krajina je samá rovina, miestami nikde nič, žiadna dedina či mesto len elektrické vedenie a šíre lány polí a asfaltka. Teda aj my sme po

4 dňoch boli radi, že konečne vidíme hory kvôli ktorým sme sem vlastne šli. Posledné kilometre do dedinky El'brus v Kárbardinsko-Balkárskej republike sme prešli údolím Baksan cez mestečko Tyrnauz kde bývali za minulého režimu najväčšie bane na volfrám v Európe, ale dnes je to asi najchudobnejšie mesto v okolí, keďže bane sú zavreté a veľa ľudí prišlo o prácu. V El'bruse sme sa ubytovali v kempe Adyl-su, ktorý bol vlastne horolezeckým kempom a zároveň detským táborom pre detských športovcov (boli tam boxeristi, šachisti, gymnasti). Postavili sme stany, vyvesili vlajku a túry mohli začať. Prvým aklimatizačným výstupom bol vrchol Čeget Karabaši vo výške 3500m. Tu sme zažili zaujímavú príhodu, hoci určite mnohým z nás nebolo všetko jedno. Po úspešnom výstupu na vrchol a akom takom zabivakovanie (keďže sme tu chceli stráviť noc) sa zrazu objavili vojaci so samopalmi, vraj nás ich veliteľ zameral z druhého údolia radarom a poslal ich, aby nás odviedli dole. Keďže sme pri sebe nemali doklady (tie boli u riaditeľa kempu - do 5 dní po príchode do Ruska je potrebné zaregistrovať sa na políciu) tak nás odviedli najprv do ich tábora a následne až dolu k lanovke a odtiaľ autami až do El'brusu (čo nám samozrejme vyhovovalo, keďže po celodenneho behaní po kopcoch ist' ešte 10 km po asfalte by bol zabiják) na miestnu stanicu polície. Odtiaľto nás chceli odviezť ešte ďalej na okres do Naľčiku, ale to sa nakoniec nekonalo, nakoľko šef kempu mal evidentne každého v dedine vrátane polície pod palcom a celá akcia skončila pokutou 100 Rub a fľašou vodky na stole. Nakoniec nás aj odvezli do kempu.

Ďalšou aklimatizačkou bol výstup na Pastuchove skaly vo výške 4700m na Elbruse. Z tohto výstupu som mala trochu obavu, keďže som ešte poriadne nevedela ako bude na mňa takáto výška pôsobiť. Všetko ale išlo dobre a keď som uvidela Prijut 11 (4100m) bola som veľmi šťastná. Noc sme strávili vo výške 4700m na Pastuchových skalách za nepriaznivého počasia (silný vietor a sneženie). Kamarát si myslil že to už neprežije a nespal takmer celú noc. Ráno sme sa ale zobudili do nádherného slnečného dňa a mohli sme obdivovať krásu kaukazských hôr. Po aklimatizačkách nasledoval oddychový deň, kedy sme navštívili miestne príroovedné múzeum, dom horských vodcov a dokonca sme tu našli plaváreň i možnosť oznámiť domov že ešte žijeme. Potom nastal ten najväčší trek. 22.7 sme o druhej poobede zahájili výstup na Elbrus (5642m). Vyviezli sme sa lanovkou a sedačkou a po dvoch hodinkách šliapania sme boli opäť na Prijute 11, nad ktorým sa nachádzajú ešte 2 menšie chatky. Tu sme prespali a skoro ráno (2.30) 23.7. sme vyrazili na vrchol Elbrusu. Okolo Pastuchových skál až do sedla vo výške 5300m, ktoré oddeluje západný od východného vrcholu. Keďže východný vrchol je o 20m vyšší chodí sa predovšetkým naň. O 8:45 miestneho času (v tejto oblasti je o 2h viac ako u nás) sme boli na vrchole 5642m.n.m. Krásny pocit, len škoda že bez výhľadu, lebo bola hmla, čo ale asi nebolo až tak na škodu, lebo nebola taká zima. Nastali gratulácie a fotenie a potom takmer nekonečný zostup dolu až na chatu, čo to pospať (2 hodinky) pobaliť veci a rýchlo, aby sme stíhali poslednú lanovku dolu. Bola som nesmierne šťastná, že som tento kopec vyšla. Na druhý deň sme organizovali oslavu výstupu. Chalani šli do miestneho podniku (reštaurácia spojená s potravinami) objednať slávnostné menu a o 19h. sme prišli na hotové. Tunajšia hospodyňka

podľa objednávky upiekla 3 kuriatka, urobila miestne špeciality chičiny (niečo ako naše palacinky, len plnené syrom, alebo mäsom) a čebureky (masové placky), 2 misy vynikajúceho šalátu, zemiaky a celé to zakončila veľká torta. Boli sme tam jedenásti, prejedli sme sa do prasknutia, pričom takmer polovicu torty sme už nedokázali zjesť a posledný chod sme museli odmietnuť. Za všetko sme platili 1000 Rub, čo bolo asi približne tak ako u nás 1000 korún. Tu sme urobili potrebné nákupy suvenírov domov (vodka) a zavŕšili naše pôsobenie na Kaukaze.

Môžem povedať, že som sa počas cesty stretla so zaujímavým prístupom predavačov. Počas nakupovania mi nie raz odporučili aby som si zobraľa iný tovar (kupovala som cukríky) s vysvetlením že mnou vybraný druh nie je až tak čerstvý, nech si radšej zoberiem iný. Samozrejme aj tu môžu byť rozdiely. Ľudia žijúci v horách ešte nie sú tak „skazení“ civilizáciou ako v meste. V krajinе ako Rusko sú značné rozdiely či už v cenách, ale aj v ľuďoch. Celkovo ale môžem povedať že ma Rusko príjemne prekvapilo. Hovorí sa, že je to krajina neobmedzených možností a určite to tak asi aj bude.

Zuzana Makovská Petrohradské biele noci sú úžasné

Často som sa stretávala s frázou, že Moskva nie je typickým ruským mestom. Petrohrad v tomto zmysle leží kdeši na polcesti medzi Moskvou a ostatným Ruskom. Na jednej strane je to prevažne európska architektúra, obrovský prílev zahraničných investícii, západný štýl života. Na druhej strane mentalita v mnohom ostala typicky ruská - Petrohradčania sú pohodlní, ležérni, veľa ľudí si nepotrpí na dochvílnosť, mnohí sú srdeční a vždy pripravení pomôcť. No cudzinci si musia dať pozor - domáci majú vždy poruke neuveriteľné množstvo spôsobov, ako ich obrať o peniaze. Medzi tie „zákonné“ patrí napríklad niekoľkonásobne vyššie vstupné do múzeí pre cudzincov ako pre Rusov, to isté platí o poplatkoch za študentské internáty. Ak sa turista dostane do Petrohradu prostredníctvom ruskej turistickej firmy, má celý pobyt zorganizovaný a ani nemá možnosť zistiť, že za všetko platí niekoľkokrát viac. Tu pravdepodobne zohral úlohu dávno zabudnutý kolektivizmus - v očiach najmä ekonomicky slabšej vrstvy je každý cudzinec boháč, a teda o peniaze sa musí rozdeliť s nimi.

Ja som sa do Sankt Peterburgu dostala v období nie veľmi prialnívom pre cudzincov – na jeseň 1999 po sérii výbuchov v obytných domoch. V meste bolo cítiť nedôveru k cudzincom, nielen ku Kaukazcom, ktorí boli zo spomenutých výbuchov obviňovaní. Milícia kontrolovala nielen ulice, ale aj internáty obývané cudzincami, z mesta na päť rokov zmizli dokonca aj odpadkové koše – aby do nich niekto neukryl výbušninu.

Medzi Sankt Peterburgom a Moskvou cítiť rivalitu. Podstatou je podľa všetkého status hlavného mesta, ktorý Peterburg po svojom založení v roku 1703 získal a po októbrejovej revolúcii v roku 1917 znova stratil.

les a Petrodvorec, jedno z cárskych sídel pod Peterburgom.

Mesto z jednej strany lemuje Fínsky záliv, z druhej Ladožské jazero (cezeň viedla cesta života počas blokády Leningradu). Okrem toho sa tu nachádza široko rozvetvené ústie Nevy a množstvo močiarov. Pred začatím výstavby bolo treba vysušiť močaristú pôdu. Na túto úmornú prácu sem privážali nevoľníkov z celého Ruska, ktorí kvôli nepriaznivému podnebiu za veľmi krátke časy zomierali, pretože po celý čas prakticky stáli vo vode. Preto sa medzi Rusmi dodnes hovorí, že Peterburg je postavený na ľudských kostiach.

Kvôli severnej polohe v zimných mesiacoch slnko takmer nevidno, stavby pod vplyvom vysokej vlhkosti vzduchu veľmi rýchlo chátrajú, strácajú svoju farebnosť a nadobúdajú si vastý odtieň. Sivá obloha doslova dusí človeka, zdá sa, akoby až padala na človeka. Spolu so sivou Nevou vytvára ľaživú pochmúrnu atmosféru. Hádam aj toto sa podpísalo pod to, že podľa štatistik je tu najviac samovrážd z celého Ruska, psychických chorôb, veľa ľudí prepadá alkoholu. Na tmavé zimné dni sa jednoducho nedá zvyknúť, rozvidnievať sa začína okolo pol desiatej a veľmi skoro sa stmieva. V noci však môžeme uvidieť druhú tvár severných Benátok. Nočné mesto je počas zimy plné podsvietených budov a tým sa stráca jeho depresívnosť – svetlá maskujú sivost' budov, dávajú možnosť vidieť len to krásne a delikátne zakrývajú všetko ostatné.

Toto mesto mnohých tvári je najkrajšie v lete. Biele noci pridávajú mestu priam rozprávkový vzhľad. Koncom júna sa už úplne nezotmie, nočné mesto je plné uvoľnených ľudí, ktorí sa plavia na lodiach po Neve pod otvorenými mostmi a vychutnávajú si romantickú atmosféru.

Tieto Benátky severu sú rozložené na stovke ostrovov spojanych mostmi a mostíkmi. Práve tie najväčšie na Neve sa v noci otvárajú kvôli plavbe väčších lodí a nočné mesto

Historicky známa "Aurora", ktorá pre Rusov symbolizuje začiatok ruskej revolúcie v r. 1917.

doslova rozseknú na niekoľko častí – ak sa nedopatrením ocitnete na tej nesprávnej strane, most sa otvorí a vy až do jeho zatvorenia nemáte šancu dostať sa domov.

Z celého Peterburgu priam sála historický duch, občas až vzniká pocit, že sa ani nenachádzate v súčasnosti, ale napríklad v 19. storočí. Historické budovy sú opravované tak, aby sa zachoval ich pôvodný vzhľad, mnohé staré mestské časti dokonca vôbec neboli upravené. Domy, v ktorých pôsobili svetoznámi spisovatelia, sú prerobené na ich múzeá. K predmetom, ktoré sú historickým svedkom dávnych čias, sa tu správajú až s posvätnou úctou. Zato možno na vlastné oči uvidieť šál, ktorý si prehadzovala cez ramená Anna Achmatovová, pod sklon sa chráni zápalková škatuľka, na ktorú dcérka Dostojevského zaznačila dátum a čas otcovej smrti. Takmer na každom dome v historickom centre možno vidieť tabuľku s menom osobnosti, ktorá tu žila alebo pôsobila. Tu sa nezabúda na tých, ktorí obohatili kultúrne dedičstvo. Petrohrad bol vždy mestom ruskej inteligencie. Ešte počas socializmu tu študovala mládež z celého ZSSR a mladých odborníkov potom posielali do odľahlých častí krajiny.

Práca v kultúrnej sfére tu mala vždy vysoký status. Pracovať v múzeu je dodnes prestížnym zamestnaním, hoci mzda je podľa našich prepočtom symbolická, a hoci náplňou práce je často sedieť v kútiku pri exponátoch a celý deň sledovať turistov.

Porovnať úroveň života Petrohradčanov a Slovákov nie je jednoduché. Bežným obyvateľom sa tam žije ľažko – je šokujúce vidieť dôchodcov zastavovať sa pri smetných košoch a zo zvyku do nich nahliadať v nádeji nájsť niečo na prilepšenie. Na druhej strane ruská zbohatlčka vrstva má širšie možnosti minúť svoje peniažky než tá naša. Napríklad o ruských nočných kluboch chodia legendy občas aj u nás.

Máme však rozdielne biorytmy. Ráno o siedmej sa tam len začína pohyb v meste, niektoré linky mestskej dopravy ešte nepremávajú. Obchody s potravinami sa otvárajú o deviatej, s výnimkou 24-hodinových, ktorých je tam podstatne viac ako u nás. Na druhej strane, okolo polnoci mesto ešte stále žije, ulice sú plné ľudí, o spomínaných bielych nociach ani nehovoriac. Všade vládne uvoľnená atmosféra.

V Peterburskom observatóriu pôsobil M.R. Štefánik. Prvý rektor petrohradskej univerzity M. Balugiansky bol tiež zo Slovenska. V súčasnosti sa na dvoch základných školách a na štátnej univerzite vyučuje slovenčina a nachádza sa tam náš generálny konzulát.

Naše stretnutia so Svetoslavom Veiglom

Niekoľko dní po básnikovom životnom jubileu, 27. decembra 2005 sme si spolu - občania Kráľovej pri Senci i celý rad významných hostí nášho literárneho, kultúrneho a cirkevného Slovenska pripomenuli deväťdesiatiny barda našej literatúry. Slávostná omša a kultúrne posedenie v Obecnom klube sa nieslo v ovzduší slávostných príhovorov, poetického slova a piesne.

Pri príležitosti básnikových deväťdesiatín mu Matica Slovenská udelila z úcty k jeho dielu Pamätnú medailu Andreja Hlinku a Martina Rázusa.

1. januára 2006 na návrh vlády Slovenskej republiky odovzdal prezident SR Ivan Gašparovič básnikovi Svetoslavovi Veiglovi štátne vyznamenanie Pribinov kríž 1. triedy za významné zásluhy o kultúrny rozvoj Slovenska v oblasti literatúry.

Vo februári 2006 mu Rada pre kultúru pri Konferencii biskupov Slovenska udelila ocenenie „Fra Angelica“ v rámci slávenia sviatku patróna umelcov, blahoslaveného Jána de Fiesole. Sú oceňením jeho tvorivej práce v prospech rozvoja kresťanskej kultúry na Slovensku.

V apríli tohto roku (v pondelok 3. apríla 2006) bolo o piatej hodine popoludní vo františkánskom kostole v Bratislave predstavené súborné dielo Svetoslava Veigla s názvom Keď aniel v tebe spieva. Táto objemná kniha básni, 1064 stránok, obsahuje devätnásť básnických zbierok kňaza - básnika Svetoslava Veigla, ktoré vyšli v rokoch 1938 - 2004 (tri z nich sú výbery z poézie). Do súborného diela sa dostali aj básne nepublikované v žiadnej zo zbierok ako aj niekoľko najnovších básní z tvorivej dielne majstra Veigla, uverejnené v akoby samostatnej, no nepublikovanej zbierke s názvom, To nevysloviteľné. Posledná báseň v knihe je venovaná pápežovi Benediktovi XVI.

Básnická kniha, ktorá na pohľad pripomína jednozväzkové vydanie Svätého písma vyšla vo vydavateľstve Michala Vaška v Prešove a v grafickej úprave Miroslava Cipára (tak ako pred troma rokmi súborné dielo Mikuláša Šprinca).

Na slávostnej prezentácii za účasti širokej kultúrnej verejnosti a v prítomnosti samotného Svetoslava Veigla, odznali slová autora rozsiahlej a zasvätej úvodnej štúdie k súbornému dielu, Jozefa Brunclíka o básnikovom živote a diele. Za vydavateľa sa k prítomným privravel Peter Smolík a z Veiglových veršov recitovali členovia činohry SND Štefan Bučko a František Kovář.

Peter Smolík podčakoval všetkým, ktorí sa zaslúžili o vydanie tohto v mnohom neopakovateľného diela a nevšednej knihy.

S jednou zo svojich básní, Slnečný spev, ktorá je oslavou františkánskej zbožnosti, vystúpil na prezentácii aj Svetoslav Veigl a okrem iného povedal: „Slávime slávnosť básnickeho slova. Vždy boli, sú a budú milovníci tohto slova, lebo poézia ako všetka krása je odleskom večného Slova. Súborné diela sa zvyčajne vydávajú až po ukončení pozemskej púte, ale Boh ma tu v

slzavom údolí nevyspytateľne ponechal po ťažkej operácii, po ktorej mi vynikajúci chirurg pred 23 rokmi dával tri mesiace života. Boh mi dal čas, a agilné vydavateľstvo Michala Vaška, za aktivity jeho zástupcu pána Petra Smolíka vydáva moje súborné básnické dielo.“

S. Veigl medzi spoluobčanmi a hostami osláv jeho 90. v Kráľovej pri Senci.

Vďaka a česť tomuto vydavateľskému počinu. Dožil som sa toho, čoho sa máloktorý autor pre krátkosť svojho pozemského putovania dožije. Bud' Bohu chvála! Za každým človekom stojí jeho práca. Za každým básnikom jeho slovo, básnické slovo, živené vlastným životom. Celý svet je tajomstvom a pápež Ján Pavol II. dodal: Krásu je stigmou tajomstva a poukazom na večné. Požehnaný, v ktorom žiari symbioza horizontálnej a vertikálnej.“

Svetoslav Veigl sa na slovenskom literárnom nebi pohybuje už takmer 70 rokov a jeho dielo ostáva stále otvorenou poetickou knihou.

Básnik a kňaz, odetý do františkánskeho rúcha, sa nám v svojom súbornom diele prihovára dôverne známymi slovami, v ktorých zrkadlenie Boha je všadeprítomné.

To my sme museli dozrietať, aby sme sa mohli do jeho čistých veršov s úľubou začítať, nájsť v nich sami seba, svoje radosti a trápenie, svoj nepokojo. Pravá poézia bola vždy skôr skrytá a tichá. Len nesmiernou trpezlivosťou a vrúcnosťou si vedela postupne získať svoje miesto na Zemi v nádeji, že raz bude nájdená a potom obdarí svojho objaviteľa nevídanicou krásou a mûdrošťou.

Prečo je poézia Svetoslava Veigla tak presvedčivá, skutočná a nepopierateľná? Pretože skutočne verí. Môže sa zahrávať so životom, ľudskými slabosťami, pohnútkami, ale nie s vierou. Presvedčenie v Bohu básnik nehľadá, pretože mu je vlastné, až sa tomu nechce veriť. Číta som mnoho poézie ktorá sa k Bohu hľasi a obracia, ale Veiglov zvon je akýsi presvedčivejší, je bližšie k nebesám a zvonenie jeho slova je zrozumiteľne presne tak, ako keď zvonia na kostolnej veži a ľudia vedia o kom a pre koho zvony vyzváňajú. Veiglova poézia je kompasom duše na návrsí.

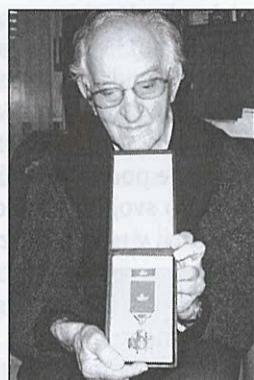
Svetoslav Veigl bol vždy básnikom žiarivého optimizmu a nehnútnej nádeje, bol vždy sám sebou, rýdzim a čistým hlasom, v ktorom človek nachádza harmóniu, pokoj a istoty. Jeho poézia je filozofiou, vierou, skúsenosťou a poučením kresťana zároveň. Je cestou zarastenou tefním i slnečnou krásou, cestou zasvätenou Bohu, ktorá našla prameň čierstia a ponúka z nej dúšok každému, veriacemu i neveriacemu.

Pre nášho čitateľa bude poézia Svetoslava Veigla v takomto výnimočnom a reprezentatívnom diele dozaista dôkazom, že aj básnické remeslo, tvorba inšpirovaná spiritualitou a služiaca oslavie večnej poézie - Boha, má zlaté dno, ku ktorému má zmysel sa utiekáť na našej ceste k večným hodnotám.

Na Petra a Pavla, 29. júna 2006 sa naši občania oficiálne rozlúčili so Svetoslavom Veiglom ako kňazom, ktorý viac ako 30 rokov vykonával v našej obci pastoračnú činnosť a odišiel na zaslúžený odpočinok. Slávostný príhovor prednesol starosta obce, pán Alojz Koiš. S príhovorom vystúpil aj kostolný otec pán Ladislav Šuplata a spevom sa prihovoril spevácky súbor Nebeská rosa. Zo svojho doterajšieho pôsobiska, miestnej fary, sa dôstojný pán presunul do krásneho štvorizbového bytu v budove zdravotného strediska, ktorý mu nezištné poskytol pán Milan Róka.

Veríme, že stretnutia našich spoluobčanov s dôstojným pánom farárom budú i ďalej plynúť v úcte, radosťi a spokojnosti a že si ešte užije roky zaslúženého odpočinku v tvorivej atmosfére svojho literárno-duchovného sveta, ktorý obdivujeme a sme mu naklonení.

Miroslav Daniš

Štátne vyznamenanie
Pribinov kríž I. triedy
v rukách oslávence

S. Veigl medzi spoluobčanmi a hostami osláv jeho 90. v Kráľovej pri Senci.

Základná škola bilancuje

Ohodnotenie našej práce nechávame na vás

Každý rok na začiatku júla nastáva čas, kedy hodnotíme naše desaťmesačné úsilie a snahu o najlepšie výsledky za školský rok. Tie tohoročné sú obsahom, ale i kvalitou najväčšie za posledné roky. Naše koncoročné bilancovanie poskytuje čitateľovi možnosť posúdiť prácu pedagógov i žiakov.

V škol. roku 2005-2006 navštěvovalo našu školu 193 žiakov. O ich výchovu a vzdelávanie sa staralo 16 pedagogických pracovníkov, 5 prevádzkových zamestnancov, jedna ekonómka a jedna pracovníčka odd. PAM.

Výborný prospech dosiahlo v tomto školskom roku 62 žiakov, čo je viac ako 32%.

Pochvalné uznanie za výborný prospech bolo udelené nasledovným žiakom:

I.tr.: T.Očovský, A.Szikhart, R.Blaho, P.Minárik, D.Mészárosová, B.Senková, V.Briestenská, D.Šuvadová, S.Hvězdová,
II.tr.: L.Augustovičová, M.Bobrík, S.Deák, I.Hincová, J.Kozanjuk, K.Smorádková,

III.tr.: I.Blažeková, N.E.Daniš, A.Hincová, M.Kočíšek, P.Oroš, B.Pudmerická, S.Takáčová, L.Tóthová,

IV.tr.: D.Doktoríková, D.Jablonický, R.Pavle, T.Stranovská, R.Tengeriová, P.Kováčová, T.Tomšíková,

V.tr.: D.Bobríková, L.Deáková, S.Leczkiová, N.Lendelová, B.Ruman, M.Štiglic, T.Túryová,

VI.tr.: Z.Tomášková, T.Barica, L.Račko, M.Šuplata,

VII.tr.: R.Kačová, K.Koščová, L.Labošová, D.Roková,

VIII.tr.: K.Galovičová, M.Koščová, L.Križková, R.Magyarová,

IX.tr.: K.Barabášová, M.Čaputa, Z.Holetzová, M.Laky, S.Rumanová, M.Szikhart, L.Tomášková, V.Urbanovičová, E.Vrábelová.

V hodnotení správania sme museli pre závažné priestupy 2x znížiť známku na dvojku, 2x na trojku a 4x udeliť pokarhanie RŠ. Správanie ostatných bolo v súlade so školským poriadkom a zvlášť deviataci si zaslúžia pochvalu za dôstojné ukončenie školskej dochádzky a veľmi peknú rozlúčku so školou. Budeme na nich spomínať nielen ako na triedu počtom najsilnejšiu (36 žiakov), ale ako na triedu, kde bolo veľa žiakov, ktorí reprezentovali školu na rôznych súťažiach, olympiádach a kultúrnych podujatiach. Veríme, že budú tak aktívni aj na stredných školách a učilištiach.

Dochádzka v tomto školskom roku dosiahla veľmi zlý priemer. Vymeškaných-ospravedlnených hodín bolo 16 303, čo je v priemere 84,5 hod. na žiaka. Oproti minulému škol. roku je tu nárast o 5 hodín v priemere. V budúcom školskom roku musí nastať zlepšenie! Na pomoc v tomto smere pozývame aj rodičov, ktorí majú právo ospravedlňovať v súčasnosti oveľa viac hodín ako po minulé roky.

Žiaci, z ktorých si treba v dochádzke brať príklad, ktorí nevymeškali za celý školský rok ani jednu vyučovaciu hodinu sú: Filip Mészáros I.tr., Matej Šuplata VI.tr. a Lenka Podolská VI.tr.

Aktívít a počet akcií, ktoré v školskom roku 2005-2006 prebehli na našej škole dosiahli maximum. Posúďte sami!

Z kultúrnych programov to boli detské programy na otvorení cyklotrasy, na zasadnutí Červeného kríža (11.12.2005),

privítaní detí do života (8.1.2006), Vianočnej akadémii , výročnej schôdzi Požiarneho zboru , na oslavách MDŽ, Dňa matiek, v Maďarsku na projekte Socrates (15.5.2006), na Dňoch obce Hrubá Borša 1.7.2006.

Exkurzia do Zvolena

Škola ďalej poriadala besedy na tému „Drogy a ich následky“ s členom Polície, besedu s básnikom a kňazom Svetoslavom Veiglom na tému „Životné dielo básnika“, rozhovor do rádia Regina o zberových aktivitách, besedu so psychologičkou o profesijnej orientácii a besedu s konateľom firmy Soba o separovaní odpadu.

Usporiadali sme výstavy : Jesenná strašiáda, Plody jeseňne, Šikovné ruky našich žiakov, Vianočné trhy, Veľkonočné kraslice, Deň Zeme, Výstava fyzikálnych objavov.

Škola i v tomto roku vydala vlastný školský časopis Glóbus, brožúrku Deti deťom, brožúrku Mojej mame, a podieľala sa na časti knihy o projekte Socrates na našej škole. Na škole sa zrodilo CD na tému Naša škola a CD venované prezentácii 9. triedy.

Beh olympijského dňa - najmladšia kategória

Z olympiád a vedomostných súťaží to boli olympiáda anglického jazyka, matematiky, geografie, biológie, biblická a náboženská olympiáda. Z vedomostných súťaží účasť na Šalianskem Maťkovi v prednese poézie a prózy, matematic-

Život okolo nás

kej Pytagoriády, Hviezdoslavovom Kubíne, zdravotníckej súťaži a prírodopisnej súťaži Hypericum.

Škola navštívila kultúrne podujatia Ekotopfilm, návštívila mestskú knižnicu v Senci, vianočný koncert ZUŠ, divadlo Aréna, koncert Slovenskej filharmónie v Redute Bratislava, Kúzelné divadlo, filmové predstavenie v Senci.

Detský karneval

Z exkurzií to boli dejepisná exkurzia do Viedne, literárna exkurzia v Modre, dejepisno-literárna exkurzia v SND v Bratislave a na bratislavskej Radnici.

Zo športových akcií môžeme spomenúť cezpoľný beh v Senci, Beh zdravia - škol.kolo 4.10.2005, cezpoľný beh - kraj. kolo 5.10.2005, Beh zdravia Senec 12.10.2005, halový futbalový turnaj v Senci 1.2 a 3.2.2006, gymnastický štvorboj - okres Senec, gymnastický štvorboj - kraj - Šenkvice 3.5.2006, Beh M.R.Štefánika, ME v kulturistike NTC Bratislava 7.5.2006, Škola v prírode - Euromesto Prašník 14.-20.5.2006, futbalový turnaj Coca-cola cup, futbalový turnaj o pohár Dona Bosca, ľahkoatletická olympiáda Senec 17.5.2006, Beh olympijského dňa - škol. kolo, 28.6.2006.

Celý rad akcií usporiadala aj Detská organizácia Fénix, napríklad diskotéku strašidiel, šarkaniádu, súťaž o najťažšiu zeleninu, turistiku za krásami Karpát - výstup na Homolou, exkurziu do Banskej Bystrice, Zvolena, Kremnice, detský karneval, karneval na snehu v Starej Myjave, zimný tábor v Podhradí, výstup na Pajštún, letný tábor v Podhradí, celoslovenský letný tábor v Belušských Slatinách.

Všetky vymenované akcie zahrňujú v mnohom reprezentáciu školy, a tým aj prezentovanie sa na verejnosti. Rodičovské združenie odmenilo žiakov, ktorí robili dobré meno školy na rôznych súťažiach, peknou knihou. Aby ste aj Vy vedeli, ktorí sú to, tu sú ich mená:

IX.tr. : M. Laky - matematická a biologická olympiáda, , Hypericum, M.Szikhart - biologická olympiáda, Hypericum, M.Čaputa - geografická o., Hypericum, L.Tomášková - geografická o., P.Pažitný - matematická o., športové súťaže, P.Bozsík - športové súťaže, K.Leczkiová, K.Ježovičová a Z. Holetzová - Socrates Maďarsko,

VIII.tr.: S.Both - Pytagoriáda a športové súťaže,

VII.tr.: D.Molnár - športové súťaže, V.Rajcsányiová - Socrates Maďarsko,

VI.tr.: A.Tornyai - športové súťaže, M.Šuplata - Pytagoriáda a náboženská olympiáda, Z.Tomašková - Soctares Maďarsko,

V.tr.: K.Práznovská - Socrates Maďarsko,

IV.tr.: R.Tengeriová, S.Tankóová, D.Doktoríková, K.Csenkeyová - zdravotnícka súťaž, P.Kováčová - zdravotnícka súťaž a Pytagoriáda, M.Mikécz, P.Farkaš, M.Chrapaň, L.Takáč - gymnastický štvorboj okres I.miesto, kraj III.miesto.

III.tr.: M.Radičová - športové súťaže, M.Lančarič - gymnastika okres i kraj,

II.tr.: J.Šuplata, N.Gräczer, S.Novota - gymnastika okres i kraj,

I.tr.: F.Mészarov, R.Blaho - gymnastika okres i kraj.

Počas celého školského roka mohli žiaci pracovať v týchto krúžkoch: počítačový, Tvorba školského časopisu, prírodovedný, Biologické pozorovania, Tvorivé dielne, Pohybové hry, zdravotnícky, športový a spevácky.

Projekt „Škola podporujúca zdravie“ svojimi aktivitami stále na škole prebieha v troch častiach: 1. Zlepšovanie životného prostredia - zber papiera, plastových fliaš, výsadba zelene, vtáchie búdky, prikrmanie v areáli školy.

2. Za zlepšenie vlastného zdravia - pitný program, zber bazy a šípok, turistikou za zdravím, Beh zdravia, zimná turistika.

3. Teoretická časť - výstavky s tematikou Príroda-človek-zdravie, prírodopisné súťaže, ekologické besedy.

Výlet na Bradlo počas školy v prírode

Projekt Socrates-Comenius 1 - školské partnerstvo je trojročným projektom a v tomto školskom roku sme úspešne absolvovali prvý rok. S jeho peknými výsledkami sme sa prezentovali na Fóre pedagogiky 2006 v Bratislave v spoločnom stánku Školského úradu Senec. Spolupráca s piatimi zahraničnými školami sa výborne rozbehla a sľubuje aktívne i ďalšie roky.

Počas celého roka sme sa stretli s menšou i väčšou pomocou na zvládnutie viacerých akcií so sponzormi:

-za inštitúcie: Obecný úrad Kráľová pri Senci, OÚ Hrubá Borša, PD Kráľová pri Senci, Austria Werk KpS, Firma Roka KpS, Proma Senec, Stanislav a syn KpS, Letecká škola KpS, Soba Senec, Hasičský zbor KpS, Ing.Urbanovič, Ing. M.Knut, - za rodičov: manželia Smorádkoví, p.Silvia Bobráková, p.A.Štiglicová, p.Petra Práznovská, p.Katarína Bothová, p.Iveta Kajošová, Ing. Jablonický, manželia Galovičoví.

Všetkým srdiečne ďakujeme!

Na záver niekoľko slov na adresu tých najpovolanejších, ktorí každodennou drobnou prácou vytvárajú hodnoty o ktorých je tento článok.

Učitelia vychovávajú deti pre národ, aby sa udržal vzdelaným, dobrým a poctivým. Dnes mnohé slová stratili svoj význam a v očiach značnej časti našej spoločnosti sa učitelia stali len zamestnancami, vzdelávanie a výchova len produkтом meraným ekonomickými ukazovateľmi. Pripomienúť výnimočnosť učiteľského povolania, poukázať na jeho plo-

dy a oceniť tých, ktorí v ňom oduševnenie pracujú je mojou povinnosťou. Preto posledné riadky patria môjmu pedagogickému zboru, ktorému som nesmierne vďačná za všetky úspechy, ktorými sa môžeme chváliť.

Srdečná vďaka za vynaložené úsilie, trpeznosť a obetavosť počas celého školského roka 2005-2006!

Prajem peknú, oddychovú, slnečnú dovolenku, ktorú si plne zaslúžite!

PaedDr. Dagmar Paszková

Projekt Socrates úspešne pokračuje....

Tento školský rok bol prvým rokom medzinárodnej spolupráce na našej škole. V októbri 2005 sme absolvovali 1. projektové stretnutie na Sicílii v meste Trapani (s jeho priebehom sme vás oboznámili v Kráľovských zvestiach).

Účastníčky projektu Sokrates v Maďarsku

V máji 2006 naplánované 2. projektové stretnutie v Maďarsku v meste Törökszentmiklós sme úspešne zvládli. V tomto meste sa nachádza jedna z našich partnerských škôl pod názvom „Hunyadi Matyás Nevelési – Oktatási Központ“. Toto projektové stretnutie sa nieslo v duchu, ako vyjadriť 4 ročné obdobia hľadou a tancom. Z každej krajiny sa na ňom zúčastnili 2-4 učitelia so 4-6 deťmi. Účastníci z každej školy mali pripravený hudobný program. Našu školu v Maďarsku reprezentovali dievčatá: Zuzana Holetzová 9.tr., Kristína Leczkiová 9.tr., Katarína Ježovičová 9.tr., Veronika Rajcsányiová 7.tr., Zuzana Tomášková 6.tr., Karin Práznovská 5.tr. Spolu s nimi boli dve paní učiteľky: Agáta Dolánová a Soňa Letušeková.

Dievčatá pod vedením paní riaditeľky si nacvičili asi 8 minútový ľudový tanec, ktorý vyjadroval „Štyri ročné obdobia“, čo je aj názov nášho spoločného projektu. Vystúpenie bolo výborné a tanečníčkam sa dostalo veľkého uznania.

Hosťujúca škola sa na návštěvu všetkých delegácií pripravila bohatým a zaujímavým programom. Naše dievčatá i deti z ostatných krajín boli ubytované v maďarských rodinách.

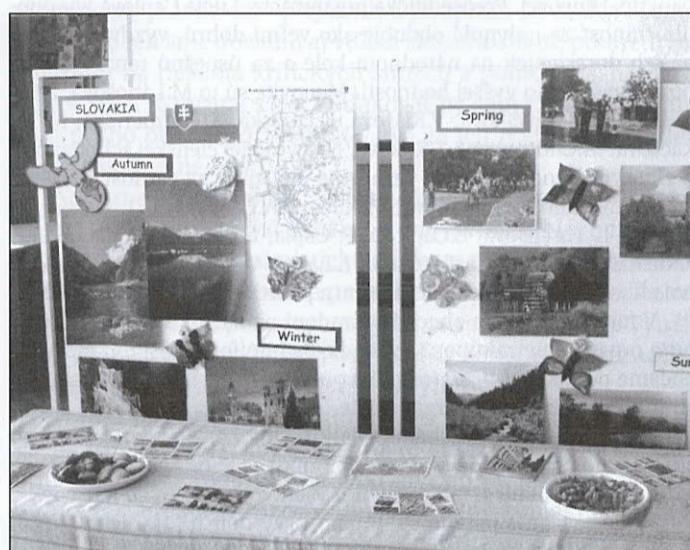
V prvý deň sa uskutočnil spoločný výlet do mesta Eger a do Národného parku v pohorí Bükk.

Druhý deň bol zameraný na tému projektu a celý čas strávený v škole. Doobeda bol oficiálny uvítací ceremoniál a deti z každej krajiny vystúpili so svojím programom. V priestoroch budovy mala každá škola pripravenú vlastnú prezentáciu o svojej krajine, obci a škole, kde sa deti i učitelia z ostatných krajín mohli dozvedieť navzájom o svojich aktivitách na školách, o zvykoch a kultúre v krajinách. Neskor sa všetci mohli zúčastniť priamo na vyučovaní anglického jazyka na ich škole.

Tretí deň prebehol v znamení spoločného výletu do Budapešti a mesta Szent Endre.

Štvrtý deň bol spoločensko-športovým dňom. Deti z každej krajiny si pripravili nejakú typickú hru pre tú ktorú krajinu a učili ju tých ostatných. Učitelia a deti z maďarskej školy si pripravili pravé maďarské tance a spoločne ich učili ostatných. V popoludňajších hodinách všetkých previezli domáci na kočoch po meste a navštívili miestne múzeum. Posledný večer sa konal na škole záverečný večierok s programom, ktorý pripravila hosťujúca škola.

PaedDr. Dagmar Paszková

Prezentácia našej školy na projekte Sokrates v Maďarsku

Z činnosti dobrovoľných hasičov

Činnosť kráľovských hasičov bola v tomto roku veľmi rôznorodá. Mesiac jún už tradične patrí deťom a naša dobrovoľná organizácia navštívila pri príležitosti MDD materskú školu, kde sme ich po prednáške o ochrane pred požiarmi a praktickými ukázkami na prekážkovej dráhe obdarovali hračkami. Najväčší záujem však deti prejavili o požiarne vozidlo, ktoré preliezli z každej strany. Deti nás zas odmenili peknými kresbami.

Letné mesiace patrili súťažiam v požiarickom športe, ktorých sa zúčastnili dve družstvá - ženské a mužské. Boli to pohárové súťaže v Šenkvicech, Žiharci, Veľkých Úľanoch, Sládkovičove, Boldogu a Blatnom. Nočná súťaž sa konala v Abraháme a pohárová súťaž v Moravskom Lieskovom bola spojená so stanovačkou. Najvýznamnejším úspechom v súťažiach bol postup našich dorosteniek z okresného a krajského kola na celoslovenské národné kolo. To sa konalo 9. júla 2005 v Šuranoch, kde sa naše dorostenky po pravidelných tréninkoch, ktoré absolvovali na ihrisku profesionálnych hasičov v Pezinku, umiestnili na ôsmom mieste, keď im zlyhala technika a nedokončili požiarne útok.

V rámci obecných osláv v septembri 2005, pri príležitosti otvorenia centrálnej časti cyklotrasy a osláv Krmeša, naša organizácia bola poverená zabezpečovaním občerstvenia. Okrem toho sme pomáhali pri montáži pódia, rozkladaní stolov a sedenia a úprave okolia. Večer sme v rámci programu za hudobného doprovodu Petra Zajaca prezentovali pre občanov vodnú svetelnú šou, ktorá našich spoluobčanov zvlášť upútala.

Koncom septembra sme tradične usporiadali už 18.ročník pohárovej súťaže „Kráľovský pohár“ o ktorom sme už v minulom čísle obecných novín informovali.

V zimných mesiacoch sme svojpomocne vymaľovali priestory hasičovne. Farby a materiál zakúpil obecný úrad, za čo im patrí podakovanie.

Naši členovia sa už tradične zúčastňujú v zimných mesiacoch aj okresného hasičského plesu, ktorý je akoby zavŕšením celoročnej práce a hasičskej sezóny v okrese.

Celoročnú činnosť naša dobrovoľná hasičská základňa bilancuje na výročnej členskej schôdzi, ktorá sa v tomto roku konala vo februári. Schôdzku otvorili kultúrnym programom deti zo ZŠ pod vedením pani uč. Hincovej. Predsedníčka organizácie, Lucia Čaplová zhodnotila činnosť za uplynulé obdobie ako veľmi dobrú, vyzdvihla účasť našich dorosteniek na národnom kole a za úspešnú reprezentáciu boli povýšené do vyšej hodnosti. Menovite sú to M.Lábošová, P.Lábošová, D.Moravčíková, V.Kiššová, K.Dubská, K.Pudmerická, M.Takacsová, M.Chovancová, I.Róková. Na výročnej členskej schôdzi boli niektorým členom udelené vernostné medaily (za vernosť 10 rokov získali medailu B.Guldanová, S.Guldan, A.Gašparová, J.Gašpar, F.Florián, L.Farkašová, L.Čaplová, P.Čapla, M.Blážová, I.Rusnáková, J.Rusnáková a za vernosť 20 rokov L.Labóš). Výročná členská schôdza bola ukončená slávnostnou večerou a posedením členskej základne.

V tomto roku bola obecným úradom na našu žiadosť dvom členom organizácie zakúpená vychádzková uniforma. Aj touto cestou chceme podakovať p. starostovi a obecnému zastupiteľstvu za vše strannú podporu našej organizácie.

Pri príležitosti hasičského sviatku, Dňa hasičov, zorganizovali sme slávnostný pochod obcou k pamätníku sv. Floriána, kde sme položili veniec a učili si tak pamiatku všetkých zosnulých hasičov.

V mesiaci máj sme hned' v jeho prvý deň už tradične stavali všetkým dievčatám na hasičovňu „Máj“. Veľkou poctou pre našu organizáciu bola asistenčná požiarne ochrana a dozor na Majstrovstvách Európy v kulturistike, ktoré sa konalo v Bratislave.

V rámci pomoci obci sme na detskom ihrisku na Sigitke natierali preliezky, lavičky, vymenili piesok a pripravili tak detské ihrisko na tohtoročnú sezónu pre našich najmladších občanov. V máji zača-

Z pohárovej súťaže „Kráľovský pohár“ – ženy Kráľovej pri Senci pripravené na štart

li aj prvé pohárové súťaže a to v Senci a Zálesí, na ktorých dievčatá obsadili 3. miesto.

Záverom patrí podakovanie všetkým sponzorom, ktorí nás podporili, všetkým členom za aktívnu prácu ako i našim spoluobčanom, ktorí sa akoukoľvek mierou podieľali na úspechoch a činnosti hasičskej dobrovoľnej organizácie v našej obci.

Viera Gašparová

Pozor na požiare!

Každoročné výsledky požiarovosti nám signalizujú obdobia, kedy vzniká väčšie riziko požiarovosti. Jedným z týchto období je aj zber úrody. Počas zberu, spracovania a skladovania obilní a objemových krmovín vzniká každoročne veľa požiarov. Na Slovensku vzniklo v tejto súvislosti 203 požiarov a priame škody boli vyčíslené na 7,4 mil. Z toho v 25 prípadoch horelo obilie na korení so škodou 0,5 mil. Sk, 143 – krát slama na poli a 27 – krát horeli stohy slamy so škodou 1, 9 mil. Sk. Pri žatevnych prácach vzniklo v roku 2005 aj 5 požiarov obilných kombajnov, následkom ktorých vznikla škoda vyše 5 mil. Sk.

Pri zberovej a pozberovej úprave a skladovaní objemových krmovín vzniklo 22 požiarov, priame škody boli vyčíslené na 2, 9 mil. Sk

V obreze Pezinok vzniklo 5 požiarov a v obreze Senec tiež 5 požiarov. Najčastejšie horela slama na riadkoch (5x), strnisko (4x) a obilia na korení (2x). Častými príčinami týchto požiarov býva zakladanie ohňov v prírode, úmyselné zapálenie, deti od 6 do 15 rokov, technické poruchy žatevnej techniky, používanie otvoreného ohňa a pod.

Podľa doterajších poveternostných podmienok sa žatevnej práce zrejme oneskoria. Aj napriek tomu tak ako každý rok, tak aj dnes sa Vám vážení spoluobčania prihovárajú profesionálni hasiči Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Pezinku s výzvou aby ste nefajčili a nepoužívali otvorený oheň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, v blízkosti stohov slamy a sena, lánov obilia a suchých porastov a dodržiavali zásady protipožiarnej bezpečnosti pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, ku ktorým patria aj práce spojené so zberom a uskladnením obilní a objemových krmovín.

S blížiacimi sa letnými prázdninami, ktoré patria z pohľadu profesionálnych hasičov medzi najrizikovejšie, obraciame sa tiež na rodičov detí aby venovali zvýšenú pozornosť svojim ratolestiam práve v tomto období. Svojimi nekontrolovanými hrami, bez dozoru dospelej osoby už deti spôsobili veľa požiarov.

Prijemné prázdniny a letné dovolenky Vám prajú príslušníci Okresného riaditeľstva HaZZ v Pezinku.

mjr. Ing. Eva Orlická

Na slovíčko so starostom obce, Alojzom Koišom

O termálnom kúpalisku z pohľadu minulosti

Občania Kráľovej pri Senci si v ostatnom období všimli pohyb stavebných mechanizmov a strojov v blízkosti termálnych vŕtov. Preto je prirodzené, že prichádzajú s otázkou, čo aktuálne sa deje s bývalým areálom termálneho kúpaliska. Skôr ako tento pohyb v rámci areálu vysvetlím, vrátil by som sa o niekoľko rokov späť.

Občania tejto obce, hlavne tí skôr narodení, si pamätajú história bývalého termálneho kúpaliska veľmi dobre. Pamättame sa, ako tu najprv v rokoch 1973-1974 vznikli prieskumné vrtky ktoré, ako sa neskôr ukázalo narazili na geotermálny zdroj vody dostatočne teplej a bohatej na minerálne látky. Blízke okolie vŕtov sa zmenilo najprv na provizórne kúpalisko, postupne sa tu vybudoval celý areál, ktorý navštievovalo veľa turistov, dokonca aj zo zahraničia. Spočiatku areál prevádzkovala obec. Keďže obec nemala dostať prostriedkov na prevádzku a nutné investície vytvorila združenie s cieľom založiť spoločnú súkromnú firmu. Tento zámer sa nepodaril a tak následne obec areál prenajala súkromnému podnikatelia - ani tento spôsob prevádzkovania neboli úspešný. Neskôr existovali aj pokusy areál odpredať.

Ak sa pozrieme ako areál vyzierá dnes, nájdeme len zničené a rozbité zvyšky budov, zdevastovaný a nefunkčný bazén. Ukázalo sa, že všetky pokusy prevádzkovať dlhodobo a efektívne areál v minulosti zlyhali. Okrem toho rok 1989 otvoril veľmi vážny problém - nové majetkoprávne vzťahy. Pozemky tvoriace areál sa stali vlastníctvom množstva fyzických osôb a právnických osôb a štátnych inštitúcií.

Ked som nastúpil do úradu starostu v roku 2003, reálna majetkoprávna situácia v rámci areálu kúpaliska bola taká, že obec nevlastnila podľa katastra nehnuteľnosť z bývalého areálu kúpaliska ani 1 m² pozemku. /!/ O vŕtoch sa začalo hovoriť, že vzhľadom na to, že od roku 1993 boli nepoužívané, sú už zanesené, nefunkčné a nepoužiteľné. Postupne sa ukázalo, že nato, aby sme si sadli za rokovací stôl s veľkým a silným investorom ktorý by bol schopný vybudovať úplne nový areál bude treba najprv vyriešiť viacero problémov, predovšetkým :

1. nájsť značné finančné prostriedky na vyplatenie vlastníkov pozemkov a majetkoprávne celý areál vysporiadala
2. vykonať hydrodynamickú skúšku vŕtov - hlavne vŕtu FGS-1A, aby sme získali istotu, že vŕt je technicky v poriadku, má požadované parametre a je dlhodobo používateľný.
3. profesionálne pripraviť a zrealizovať tender, v ktorom by bol vybraný pre nás najvhodnejší záujemca, ktorí by bol schopný areál nanovo vybudovať rešpektujúc pritom naše predstavy

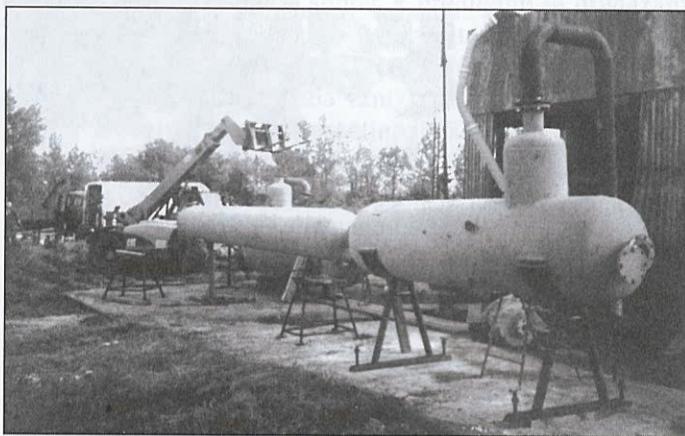
Nato, aby sa celý proces zrealizoval maximálne prehľadne a transparentne založila obec samostatnú akciovú spoločnosť Královský termál a.s. ktorej je obec hlavným akcionárom. Spolo-

luvlastníkom sa stala spoločnosť K-Termál s.r.o., ktorá predovšetkým vložila finančné prostriedky nevyhnutné na samotný výkup pozemkov, hydrodynamickú skúšku vŕtov a krytie ďalších výdavkov a investícii v rámci projektu. Spoločnosť K-Termál s.r.o. súčasne poskytuje bezodplatne komplexné právne, ekonomicke a marketingové služby.

Musím povedať, že hlavne majetkoprávne vysporiadanie pozemkov bol proces neuveriteľne komplikovaný a zložitý. Veľmi často sme narážali na vážne, chvíľami neprekonateľné problémy ktoré sa v danej situácii javili takmer neriešiteľné. Nechcem občanov zaťažovať detailami rôznych situácií, ale ked sa obzriem kde sme v majetkoprávnej oblasti areálu boli pred 4 rokmi a kde sme dnes, tak sme spoločne urobili neuveriteľný kus práce - sice drobnej, plipavej a navonok málo viditeľnej, ale nie zbytočnej, pretože sa podaril obrovský výsledok: dnes máme areál právne scelený a majetkoprávne vysporiadany. Len stručne zhrniem, že v rámci majetkoprávneho vysporiadania sme jednali so 119 vlastníkmi resp. spolu-vlastníkmi, právne sme pripravili a podpísali 38 zmlúv. Tento veľký úspech sme dosiahli aj vďaka skúsenostiam, podnetným návrhom na riešenia kritických situácií a pomoci nášho partnera - spol. K-Termál s.r.o. Poďakovať by som chcel aj poslancom nášho obecného zastupiteľstva za ich podporu a taktiež mnohé podnetné návrhy.

Aby sme získali istotu, že vŕty sú funkčné museli sme dať urobiť hydrodynamickú skúšku predovšetkým hlavného vŕtu FGS-1A. Pôvodné pesimistické až dramatické scenáre o vŕte sa nenaplnili a komplexná a podrobná skúška potvrdila, že vŕt je v poriadku a má požadované parametre na dlhodobé využitie. Vykonanie hydrodynamickej skúšky bolo finančne značne náročné ale pre budúce obdobie nevyhnutné.

Treťou hlavnou úlohou ktorá pred nami stála bolo pripraviť na vysokej profesionálnej úrovni súťaž, do ktorej by sme pritiahli hlavne medzinárodných investorov tak, aby výstavbu nového areálu realizoval finančne silný subjekt s bohatými skúsenosťami v danej oblasti. Aby prístup k súťaži mal čo najširší okruh záujemcov bez akéhokoľvek obmedzenia, rozhodli sme sa okrem iného spustiť špeciálnu webstránku www.kralovskytermal.sk kde sú aj v 3 cudzích jazykoch verejne všetky bližšie informácie o projekte a súťažné podmienky.

Špeciálny hydrogeologický prieskum a kontrolné merania termálneho vŕtu prebehli od polovice apríla do konca mája.

Život okolo nás

Našim hlavným cieľom je, aby v Kráľovej vyrástlo rekreačno-relaxačné zariadenie na európskej úrovni, ktoré bude minimálne zaľažovať miestne prostredie, ale súčasne bude preňho veľkým prínosom. Myslím, že aj prípravu súťaže sme zvládli na profesionálnej úrovni, ale nakoľko sme na jej začiatku na výsledok si bude treba ešte počkať.

Pokial' ide o pozíciu obce v tomto projekte chceme zdôrazniť, že obec vždy bola a bude rozhodujúcim subjektom v tomto projekte bezohľadu ako sa zmenia vlastnícke vzťahy. Treba si uvedomiť, že keďže hovoríme o projekte v katastri obce Kráľová pri Senci pre akékoľvek stavebné konanie v budúcnosti je obec rozhodujúcim subjektom bez súhlasu ktorého sa stavba nemôže realizovať. Oblašť o ktorej hovoríme spadá do pripravovaného územného plánu a stane sa zónou rekreácie a oddychu, čím bude jasne zadefinovaný jej charakter. Obec je súčasne aj miestnym správcom dane z nehnuteľností čo takisto zvyšuje jej mestny vplyv.

Doporučujem si ďalej pozorne všimnúť samotné súťažné podmienky a hlavne ich vyhodnotenie, kde z 3 hodnotiacich kritérii sú okrem ceny ďalšie 2 kritéria

- celkový zámer investora - ide o posúdenie, či projekt investora bude v zhode s našimi predstavami a - prínos pre obec

Týmto si obec jasne uplatňuje svoj majoritný vplyv pri rozhodovaní v tomto projekte a sama sa rozhodne či jej návrh od prípadného investora vyhovuje alebo nie, či s ním bude viest' ďalšie rozhovory alebo nie.

Na druhej strane si ale treba reálne uvedomiť, že naša obchodná pozícia nie je ideálna. V bezprostrednej blízkosti v Senci existuje aquapark ktorý predstavuje priamu konkurenčiu a ktorý sa má ďalej rozširovať. Termálne vrty existujú aj v Slovenskom Grobe a Chorvátskom Grobe, kde sa pripravujú podobné projekty ako u nás. Taktiež ale aj naša predstava čo by v Kráľovej v rámci areálu malo vzniknúť do značnej miery zužuje a obmedzuje investičný priestor. V tejto situácii, keď od prípadného investora očakávame, že tu preinvestuje stovky miliónov, mu treba vytvoriť priestor a podmienky aby sa mu práve Kráľová javila ako najatraktívnejšia a rozhodol sa investovať práve u nás. A ja pevne verím, že sa nám to spoločne podarí.

Bohatá nádielka Jánskeho plakiet

Miestna organizácia ČK v Kráľovej pri Senci privítala tohtočinnú jar tradičným odberom krvi. 29. marca 2006 sa bezplatného odberu krvi v našej obci zúčastnilo nasledovných 36 darcov: Branislav Ragas, Štefan Kadlec, Stanislav Čaputa, Štefan Čaputa, Peter Rajčáni, Božena Konečná, Jana Róková, Marian Bobrík, Ladislav Šuplata, Ladislav Ježovič, Juraj Deák, Ľubica Blahová, Juraj Baranyi, Patrik Duraj, Žofia Tussová, Ivan Graczer, Kamil Konečný, Jana Holecová, Marian Čaputa, Lucia Stanišlavová, Bohuslav Kováč, Radimír Rumán, Viera Gašparová, Iveta Gašparová, Milena Guldánová, Ľudmila Prokešová, Alena Kostolanská, Bronislava Gašparová, Darina Deáková, Erika Petříková, Božena Urbanovičová, Andrea Stanislavová, Milan Ferenc, Ladislav Oros, Ladislav Klúčik, Štefan Anderkovič.

V máji boli viacerým našim spoluobčanom udelené Jánskeho plakety, ktoré si prevzali na slávnostnom akte v Senci. Kvalita našej práce v oblasti bezplatného darcovstva sa odrazila aj v bohatej nádielke zlatých plakiet, ktoré tento rok získali: Bronislava Gašparová, Štefan Anderkovič, Marián Čaputa a Alena Kostolanská. Striebornú plaketu dostala Viera Gašparová a bronzovú Helena Pažitná, Štefan Kadlec, Branislav Ragas, Ladislav Ježovič, a Žofia Tussová. Všetkým oceneným úprimne gratulujueme a v mene organizácie a občanov im ďakujeme za ich nezištnú pomoc.

Okrem udeľovania Jánskeho plakiet dňa 10. mája bola odmenená ďakovným listom okresného výboru SČK aj predsedníčka našej miestnej organizácie ČK, pani Anna Filipovičová za dlhorčnú iniciatívu, obetavú a záslužnú prácu v SČK v oblasti bezpríspevkového darcovstva krvi.

Pod vedením pani učiteľky Sedláčikovej sa dňa 12. mája 2006 zúčastnili deti ZŠ okresnej súťaže mladých zdravotníkov žiakov základných škôl, kde mladší žiaci (4. ročník) získali 3. miesto. Koncom mája (25.5) sa uskutočnila v materskej škole v Kráľovej zdravotnícka súťaž pod názvom „Evička nám ochorela“ ku ktorej pripravovala deti p.uč. M.Nagyová. Obidve súťaže zabezpečovala a spoluorganizovala miestna organizácia ČK.

Anna Filipovičová, predsedníčka ČK v Kráľovej pri Senci

Tohtoční držitelia zlatej Jánskeho plakety

Úspešné družstvo žiakov na okresnej súťaži mladých zdravotníkov

Obecná symbolika Kráľovej pri Senci

Prof. PhDr. Jozef Novák, DrSc.

Ako kráľovský majetok sa obec po prvýkrát spomína v lísine z roku 1355. Od roku 1553 si tu uplatňovali zemepanské práva Serédyovci a od roku 1647 Pálfiiovci. Dominantom obce bol kaštieľ palatína Jána Pálfiho z roku 1712. Na začiatku 19. storočia tu mal František Pálfi veľký majer s chovom početného dobytka, výrobou syra a bažantnicou. Miestni obyvatelia sa zaoberali predovšetkým poľnohospodárstvom. V rokoch 1939-1945 bola obec súčasťou Maďarska.

Napriek tomu, že Kráľová bola neustále v silnej závislosti od zemepánov, vznik organizovanej obecnej správy, kancelárskej činnosti a tým aj vznik obecného symbolu predpokladáme najneskôr už počas 17. storočia. K očakávaniu takého skorého vzniku obecného znaku nás oprávňuje nepriamo aj pečatidlo obce Krmeš (z roku 1692), ktorá je od roku 1943 miestnou časťou Kráľovej pri Senci.

Najstaršie pečatidlo obce mohlo skutočne vzniknúť už v posledných rokoch 17. storočia. Je veľmi jednoduché. V jeho oválnom poli je vyrytý kolmo postavený lemeš a kruhopis pečatidla sa obmedzuje iba na názov obce v maďarčine. Ďalšie pečatidlo obce je z roku 1852 a dodnes sa zachovalo v Štátom archíve v Bratislave. Rok jeho vzniku ukončuje kruhopis, ktorý znie : „**Kiralyfa helyseg pecsetje 1852**“. V strede pečatného poľa je na pažiť postavený pluh. Nad ním sa vznášajú dva skrížené snopy, k prednému je priviazaný kosák. Za kolesom pluhu je figúra, ktorú považujeme za kopu sena. Konštatujeme to s určitými rozpakmi preto, lebo v druhej polovici 19. storočia vzniká pečiatka obce s kruhopisom **x Kiralyfa község pecsétje x 1852** s veľmi príbuzným motívom. Na pečiatke nie je kosák k snopu priviazaný, ale je doňho zaseknutý a namiesto kopy sena je tu vyrytá tehlová vysoká stavba. Symbolizuje azda tehelňu, ktorú tu postavili Pálfiiovci? Pečiatku sme našli na listoch z roku 1894 až 1904. Zachoval sa však aj originál, ktorý je taktiež v Štátom archíve v Bratislave. Pečiatka určite nepochádza z roku 1852, vznikla pravdepodobne až v poslednej tretine 19. storočia. Treba ju charakterizovať ako pokus o renováciu staršieho pečatidla. Súčasne s pečiatkou, na ktorej je vyrytý obecný symbol, Kráľová používala aj jednoduchú oválnu nápisovú pečiatku, na ktorej je vyryté iba meno obce : Kyralyfalva. Našli sme ju na dokumentoch z rokov 1873 a 1891.

Znak obce na najstaršom pečatidle - lemeš - nemôže byť podkladom pre erb Kráľovej pri Senci, pretože je znakom mnohých slovenských obcí. Na funkciu erbu je ďaleko vhodnejší mladší symbol obce.

Je všeobecne známe, že koncom 19. storočia Krajinský archív v Budapešti sústredoval mestské a obecné symboly z celého Uhorska, aby pri novej klasifikácii miest a obcí centrálnie poskytol erbové pečatidlá a pečiatky pre tie isté mestá a obce, ktoré o to požiadajú. Všetky boli povinné objednať si aspoň jednu nápisovú pečiatku a novo schválenou podobou názvu príslušného mesta či obce I s vyznačením názvu župy, do ktorej obec patrí. Tieto nové pečatidlá a pečiatky vyrábal vo svojej dielni budapeštiansky kovorytec I. Felsenfeld ako jediný ich výrobca pre celé Uhorsko.

Pri tejto príležitosti Kráľová pri Senci poslala do krajinského archívu odtlačok spomínaného pečatidla z roku 1852. Objednala si jedno mosadzné pečatidlo s erbom a jedno živicové bez erbu. Pracovníci archívu navrhli nasledovný erb: modrý štít a zelenú pažiť, farby ostatných figúr vo svojich textových poznámkach už neuvádzajú. Z odtlačku typária, pretože figúry sú šrafované, sa dá vyčítať, že kopa sena je zlatá a snopy sú zelené. Kosák a pluh sú strieborné.

Toto zafarbenie je na prvý pohľad prekvapujúce, pretože by sme skôr očakávali kopu sena zelenú a snopy zlaté. Nezvyklá kompozícia figúr na štíte spôsobila, že len takto rozložené farby rešpektujú heraldickú zásadu kladenia farieb: kov na farbu, farbu na kov. Erb navrhnutý odborníkmi Krajinského archívu je historicky I heraldicky správny a je potrebné ho rešpektovať. Bez ohľadu na to, že sa na tento erb Kráľovej pri Senci zabudlo, raz tu už jestvoval, treba ho bez akejkoľvek zmeny obnoviť.

Spomenuli sme, že obec si u I. Felsenfelda objednala jedno pečatidlo s erbom a jedno živicové bez erbu. Podľa zachovaných prameňov Felsenfeld pre obec vyhotobil navyše aj erbovú pečiatku. Na oboch druhoch potvrzovacích prostriedkov je rovnaký text: **Pozsony Vármegye Kiralyfa Község °1910°**. K letopočtu poznamenávam, že neznamenaná rok vzniku pečiatky, ale rok definitívneho schválenia názvu obce. Pečatidlá a pečiatky všetkých lokalít Bratislavskej župy majú na Felsfeldových typáriach rok 1910, pritom z písomných materiálov presne vieme, že spomenuté pečatidlá a pečiatky Kráľovej pri Senci boli obci dodané až v júni 1914.

Historicky a heraldicky správny erb Kráľovej pri Senci, ktorý sme navrhli vo februári 1994, je teda nasledovný: V modrom štítne na zelenej pažiť stojí strieborný pluh. Nad ním sú dva skrížené zelené snopy. K prednému je priviazaný strieborný kosák. V pravej polovici štítu za kolesom pluhu a za pravým snopom je vysoká zlatá kopa sena. V tejto podobe je erb Kráľovej pri Senci jedinečný, takýto nepoužíva žiadna iná obec na Slovensku.

Prevzaté: Obecné Noviny, č.28, 11.júl 2006

Futbalová jar 2006

Tohtoročná jar ukončila futbalovú sezónu 2005/2006 pre naše futbalové mužstvá s pomerne výrazným úspechom. Najlepšie umiestnenie dosiahli dorastenci, ktorí skončili na bronzovej priečke so ziskom 36 bodov a skóre 58 : 27. Žiaci získali peknú štvrtú priečku so ziskom 45 bodov a skóre 71 : 34. Mužstvo seniorov po pomerne úspešnej jeseni sa na jar viacmenej trápili a hoci ich výsledky neoslnili, nakoniec získali spoľahlivé 11. miesto so ziskom 32 bodov a pasívnym skóre 51:62.

Okrem majstrovských zápasov vo všetkých kategóriách sme tohtoročnú sezónu ukončili spoluúčasťou na medzinárodnom turnaji mládeže v dňoch 24.-25.6.2006. Jeho 8.ročníka sa zúčastnilo 70 mužstiev, 1400 futbalistov, (z toho 23 mužstiev zo zahraničia - Maďarsko, Chorvátsko, Francúzsko, Česko, Poľsko, Rakúsko). Dve skupiny sa hrali na našich ihriskách. V letných mesiacoch bude na hlavnom ihrisku vybudovaná automatická závlaha, ktorá výrazne zjednoduší a skvalitní jeho zavlažovanie.

Výsledky jarnej časti súťaže

A - mužstvo

Tomášov - Kráľová p.S.	5 : 0
Kráľová p. S. - Trnávka	1 : 1
Malinovo - Kráľová p.S.	2 : 1
Kráľová p.S. - SFM Senec	7 : 1
Štart Bratislava - Kráľová p.S.	5 : 0
Kráľová p.S. - Blatné	1 : 2
Jarovce - Kráľová p.S.	1 : 2
Bernolákovo - Kráľová p. S.	2 : 0
Kráľová p.S. - BCT	0 : 0
Danubia Ba - Kráľová p.S.	6 : 2
Kráľová p.S. - Polygraf Ba	2 : 3
Vajnory - Kráľová p.S.	4 : 1

Devínska N. Ves - Kráľová p.S.	1 : 1
Rovinka - Kráľová p.S.	2 : 1
Kráľová p.S. - Vrakuňa	1 : 4

Dorast

Jablonec - Kráľová p.S.	0 : 4
Kráľová p.S. - Tomášov	6 : 1
Dolany - Kráľová p.S.	2 : 0
Kráľová p.S. - Častá	7 : 1
Grinava - Kráľová p.S.	0 : 1
Malinovo - Kráľová p.S.	2 : 1
Šenkvice - Kráľová p.S.	0 : 1
Kráľová p.S. - Modra Kráľová	10 : 0
Budmerice - Kráľová p.S.	2 : 1
Kráľová p.S. - Višňuk	5 : 1
Kráľová p.S. - Nová Dedinka	5 : 0

Žiaci

Kráľová p.S. - Kaplná	3 : 0
Hamuliakovo - Kráľová p.S.	1 : 6
Kráľová p.S. - Nová Dedinka	8 : 1
Kráľová p.S. - D.Lužná	3 : 0
Igram - Kráľová p.S.	1 : 3
Kráľová p.S. - Bernolákovo	0 : 1
Tomášov - Kráľová p.S.	2 : 1
Kráľová p.S. - Malinovo	4 : 1
Blatné - Kráľová p.S.	0 : 5
Kráľová p.S. - Báhoň	7 : 0
Čataj - Kráľová p.S.	2 : 3

Stolnotenisový turnaj o „Pohár starostu“

Už po šiesty krát sa v Kráľovej pri Senci zíšli príaznivci stolného tenisu, aby si spolu zmerali sily v turnaji o „Pohár starostu Kráľovej pri Senci“, ktorý organizuje AWK Požiarnik. I keď predošlé ročníky zvykli byť cez Veľkú noc, tento rok sa turnaj konal v sobotu, 10.6.2006. Zmenu termínu ocenili aj hráči, nakoľko v tomto období už nemávajú súťažné zápasy.

Turnaj sa už tradične konal v telocvični miestnej Základnej školy (za možnosť využiť priestory telocvične ďakujeme p. riaditeľke Dagmar Paszkovej). Pre víťazov kategórií boli pripravené pohárové trofeje, pre celkového víťaza turnaja samozrejme pohár starostu a vecné ceny od sponzorov turnaja. Na tomto ročníku sa zúčastnilo

rekordných 30 hráčov z okolitých dedín či miest (Senca, Kráľovej pri Senci, Veľkých Úľaň, Svätého Jura a Hurbanovej Vsi). Hralo sa na 5. súťažných stoloch v troch kategóriách - registrovaní hráči, žiaci a žiačky. Najpočetnejšou kategóriou bola práve žiačka kategória kde súťažilo 19 chlapcov, ktorí predviedli v pekných zápasoch svoju stolnotenisovú zručnosť. V tejto kategórii nakońec zaslúžene zvíťazil Peter Turček keď porazil aj starších súperov. V kategórii žiačok sme tiež mohli vidieť veľmi pekné zápasy. Zvíťazila Janka Potočárová. V kategórii registrovaných hráčov sa zišlo 6 súťažiacich, medzi nimi aj zástupca Kráľovej pri Senci p. Jozef Gašpar. Práve tu sme mohli vidieť niekoľko krásnych a hlavne vyrovnaných zápasov. Súťažilo sa systémom každý s každým a víťazstvo nakoniec obhájil víťaz predošlých dvoch ročníkov p. René Mihalský, ktorý odohral finálový zápas s p. Gašparom, ktorému ak by sa podarilo vyhrať tento posledný zápas skončil by prvý vďaka lepšiemu skóre z predošlého vzájomného zápasu. Po prehre nakoniec skončil na 3. mieste. Víťazstvo p. Mihalského bolo zaslúžené i keď po súťaži poznamenal, že práve tento ročník turnaja bol pre neho najťažší a jednot-

livé víťazstvá v zápasoch sa nerodili hladko. Po skočení turnaja víťazi obdržali pohárové trofeje a ceny od sponzorov. Ceny v žiackej kategórii chlapcov odovzdala zástupkyňa riaditeľky školy p. Klúčarová, v kategórii žiačok predsedkyňa AWK Požiarnik p. Dagmar Petrová a v kategórii registrovaných hráčov odovzdal pohár pre celkového víťaza starosta Kráľovej pri Senci p. Alojz Koiš. Nakoniec boli všetci súťažiaci pozvaní ma malé občerstvenie. Podávala sa cigánska pečienka, ktorú pripravil p. J. Gašpar. Týmto ďakujeme všetkým zúčastneným za účasť a tiež sponzorom a organizátorom za pomoc pri realizácii turnaja. Zúčastnení ocenili turnaj aj organizáciu, ktorá sa každým ročníkom zlepšuje a prisľúbili účasť i o rok. Dúfame, že v budúcom ročníku privítame viacerých zástupcov aj z Kráľovej.

Výsledky:

Registrovaní hráči:

1. René Mihalský
2. Mikuláš Kresánek
3. Jozef Gašpar (Kráľová p. S.)

Žiačky: 1. Janka Potočárová
2. Zuzana Bauková
3. Viktória Nagyová
Jana Luljaková

Žiaci: 1. Peter Turček
2. Matej Štetka
3. David Schacy
4. David Schramko

Dagmar Petrová

Rozpočet obce na rok 2006

Rozpočet obce na rok 2006 schválilo obecné zastupiteľstvo na svojom 41.riadnom zasadnutí, ktoré sa konalo 19. januára 2006. Rozpočet vo svojej príjmovej a výdavkovej položke je vyrovnaný a oproti minulému roku zaznamenal opäťovný nárast o takmer 3 milióny korún. Kým v roku 2005 išlo o rozpočtovanú čiastku 13 294 000, tento rok ide o sumu 16 084 000. V porovnaní z rokom 2004 stúpol rozpočet dokonca o 10 miliónov.

Príjmy

Podielové dane poukazované DU Senec	7 220 000.-
Daň z pozemkov FO	400 000.-
Daň z pozemkov PO	1 860 000.-
SHR - orná pôda	160 000.-
Daň zo stavieb FO	495 000.-
Daň zo stavieb PO	270 000.-
Daň z bytov	2 000.-
Daň za psa	27 000.-
Nedoplatok z dane z nehnuteľnosti	64 000.-
ZS - prenájom miestností, bytu	330 000.-
Kaderníctvo - prenájom	8 000.-
Prenájom domu č. 35	5 000.-
Správne poplatky	100 000.-
Platby za služby domu smútka	5 000.-
Prenájom bytu - obecný klub	9 000.-
Platby za obecný klub	40 000.-
Odvoz odpadu	650 000.-
Poplatky za miestny rozhlas, ambulantný predaj	10 000.-
Stravné dôchodcovia	50 000.-
Stravné zamestnanci	40 000.-
Hrobové miesto	6 000.-
Cintorínsky poplatok po 10 rokoch	3 000.-
Úroky - OcÚ, matrika, ZŠ, MŠ	10 000.-
Dotácie - matrika	55 000.-
Refundácia - právne služby	125 000.-
Refundácia DPH - projekt cyklotrasy	400 000.-
Príjem z predaja pozemkov	4 300 000.-
Spolu	16 084 000.-

Uvádzané skratky: FO - fyzické osoby, PO - právnicke osoby, ZS - zdravotné stredisko, OcÚ - obecný úrad, PO - požiarna ochrana, MŠK - miestny športový klub, PHM - pohonné hmoty, ZMOS - Združenie miest a obcí Slovenska, MŠ - materská škola, VO - verejné osvetlenie, SHR - samostatne hospodáriaci roľníci, DU - daňový úrad, ŠJ - školská jedáleň, ŠKD - školská družina,

Výdavky

Spoločný stavebný úrad	70 000.-
OcÚ - sociálny fond, kolky, súdne poplatky, geometrické plány, školenia, revízia, propagácia	320 000.-
OcÚ - odškodné	10 000.-
OcÚ - cestovné	10 000.-
OcÚ - energie	117 000.-
OcÚ - telefón, fax, materiál na údržbu, pracovné odevy, stravovanie, knihy, časopisy, výpočtová technika	447 000.-
OcÚ - auditorké služby 2004, 2005	40 000.-
OcÚ - odmeny poslancom	100 000.-
OcÚ - PHM, servis, údržba, poistenie	77 000.-
OcÚ - mzdové náklady	2 200 000.-
OcÚ - odvody	800 000.-
Podhradsko-kráľovské združenie	50 000.-
Poplatky - banke	20 000.-
Požiarna ochrana	145 000.-
TKO - odvoz smetí	600 000.-
TKO - nákup smetných nádob	30 000.-
Verejná zeleň	385 000.-
Verejné osvetlenie	440 000.-
Zdravotné stredisko	430 000.-
MŠK - energie, dopravné, údržba, príspevok	400 000.-
Knižnica	110 000.-
Ostatná činnosť v kultúre	290 000.-
Pohrebníctvo - energie, údržba, odvoz odpadu	55 000.-
Červený kríž - príspevok	20 000.-
Jednota dôchodcov - príspevok	20 000.-
Posilovňa - kulturisti - príspevok	10 000.-
Príspevok ZMOS	15 000.-
MŠ - predškolská výchova	1 500 000.-
Základné vzdelanie - ŠJ, ŠKD	800 000.-
Školstvo - kapitálové výdavky -MŠ, ZŠ	400 000.-
Obecný klub - energie, údržba	80 000.-
Opatrovateľská služba	600 000.-
Kapitálové výdavky	5 429 000.-
Spolu	16 020 000.-

V rámci kapitálových výdavkov boli schválené nasledovné investície:

- dokončenie prísprešku na cintoríne v Krmeši
- oprava a výstavba chodníkov
- oprava zvonice a spevnenie priľahlej plochy
- verejné osvetlenie - nová ulica (parc. Č. 152)
- nákup pozemku - cesta na TK
- park pri kostole

Spravodaj zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Rok 2006 začalo Obecné zastupiteľstvo pracovať dňa 19. januára. Na svojom 41. riadnom zasadnutí sa ako prvým bodom rokovania zaoberala výsledkami inventarizácie, s ktorými poslancov oboznámila predsedníčka inventarizačnej komisie Ing. K. Smiešková. Ing. Katarína Smiešková ako predsedníčka finančnej komisie následne oboznámila poslanecký zbor s návrhom rozpočtu na rok 2006 a obecné zastupiteľstvo tento jednomyselne schválilo. V nasledujúcom bode programu sa poslanci zaobrali schvaľovaním všeobecného záväzného nariadenia o odpadoch. O nakladaní s odpadmi na území obce informoval poslancov Ing. T. Filipovič. Občanom sa roznášali aj letáky ako nakladať s odpadom v záhradách, tzv. bioodpadom. V rámci VZN o odpadoch poslanci schválili, že ak chce mať 4 členná rodina alebo menejčlenná druhú polovicu, musí pri jej používaní platiť za druhú 500 Sk, 5 členná rodina a viac má pri používaní druhej popolnice túto zdarma, teda platí tak ako za jednu. V rámci rôzneho informoval starosta obce poslancov o žiadosti obce o grant z EÚ na úpravu verejných priestranstiev, parkov, chodníkov a zvonice na ktorý vypracovali projektovú dokumentáciu Ing. arch. Jitka Míčová a Ing. arch. Pavol Komár. Obecné zastupiteľstvo im schválilo za vypracovanie projektovej dokumentácie odmenu 40 000.- Sk. OZ schválilo spoluúčasť obce financovania uvedeného projektu vo výške 5%. V rámci riešenia uvedenej žiadosti OZ schválilo Mandátu zmluvu uzatvorenú s regionálnou rozvojovou agentúrou Senec - Pezinok, ktorá poskytne obci odbornú poradenskú službu, súvisiacu s prípravou kompletnej žiadosti podľa požiadavok MVRR SR. Výška odmeny pre agentúru bola schválená vo výške 30 000.- Sk. V prípade úspešnosti projektu bude agentúra odmenená vo výške 3% z pridelených prostriedkov pre obec. Následne starosta obce informoval poslancov OZ že obec Kráľová a Podhradie by mohli vytvoriť spoločné združenie zamerané na rozvoj cestovného ruchu a ochranu životného prostredia. OZ tento návrh podporilo a schválilo zmluvu o obecnej spolupráci medzi obcami Kráľová pri Senci a Podhradie. Jej obsahom je spravovanie penziónu Kráľovsko-Podhradského združenia. Sta-

rostovia oboch obcí predložia návrh na zápis nehnuteľnosti objektu turistickej ubytovne v pomere 1:1 do katastra v Martine a zaregistroje združenie na Krajskom úrade v Žiline.

Uznesením č. 246 OZ schválilo odpredaj obecného pozemku pred rodným domom č. 467 v dĺžke jeho opolenia v cene 200 Sk za m². Nadobúdateľia uhradia aj všetky náklady spojené s vyhotovením GO plánu a vkladu do katastra. V ďalšom bode rôzneho starosta obce informoval poslancov o sťažnosti Mgr. Petra Farkaša za porušenie podmienok umiestnenia stavby na stavebníka Ing. Tibora Bubeníka (lekáreň). So sťažnosťou bol oboznámený zástupca spoločného stavebného úradu, ktorý zvolá rokovanie za účasti štátneho stavebného dozoru, kde celú záležitosť posúdia a navrhnu opatrenie.

Uznesením č. 247 OZ doporučilo starostovi obce prerokovať s riaditeľom závodu Povodia Dunaja v Šamoríne vyčistenie ramena Čiernej vody a zabezpečenie od toku vody z ramena do hlavného koryta.

Podľa zákona SNR OZ schválilo na 41. riadnom zasadnutí aj nový štatút Obecnej knižnice. Následne starosta obce informoval poslancov OZ o ukončení poskytovania zdravotnej starostlivosti v zdravotnom stredisku MUDr. M. Šišákom - gynekologická ambulancia. Zároveň súhlasilo s nástupom zastupujúceho odborného lekára MUDr. Viktora Kráľa pre výkon zdravotníckej gynekologickej starostlivosti. OZ zobralo na vedomie aj žiadosť Profi Group 3 Bratislava v zastúpení konateľom MUDr. Richardom Baránom o poskytovanie zdravotnej gynekologickej starostlivosti a túto schválilo. Posledným bodom rokovania bola informácia starostu obce o vypracovaní návrhu a zmien územného plánu obce. OZ schválilo vypracovanie návrhu na zmenu a doplnky v územnom pláne a súhlasilo aby za obec v danej veci konal Ing. arch. Igor Križko,

Obecné zastupiteľstvo na jednom zo svojich pracovných zasadnutí

ktorý má odbornú spôsobilosť na vykonávanie uvedenej činnosti. Náklady na projekt budú prefinancované Bratislavským samosprávnym krajom, ktorý podáva spoločný projekt za viacero obcí a uchádza sa o grant z EÚ. OZ schválilo aj komisiu, ktorá posúdi cenové ponuky od projektantov podľa zadania úlohy. Predsedom komisie bol zvolený Ing. Michal Šillo a za členov Ľudovít Čapla a Milan Róka.

9. marca 2006 sa konalo 42. riadne zasadnutie OZ na ktorom v rámci úvodného bodu rokovania oboznámila predsedkyňu finančnej komisie Ing. K. Smiešková poslancov z rozborom hospodárenia za rok 2005, ktorý OZ jednomyselne schválilo. Následne starosta obce informoval poslancov o podanej žiadosti na finančný príspevok v rámci programu o obnovu a rozvoj obce a zachovanie kultúrneho dedičstva z fondov EÚ. Ide o projekt Obnovy barokového mosta, kde je rozpočet stanovený vo výške približne 6,5 mil s 10% spoluúčasťou financovania obcou, vybudovanie chodníkov a rekonštrukcia zvonice. Tento návrh na podanie žiadosti poslanci schválili. Ďalej starosta informoval o zámere vybudovania viacúčelovej haly na športové a kultúrne podujatia na pozemku základnej školy za budovou školskej družiny. Poslanci schválili vypracovanie štúdie na túto viacúčelovú budovu. Zároveň starosta informoval poslancov o výkupe pozemkov, na ktorých je vybudovaná príjazdová cesta Senec - Kráľová v smere na TK. Vykúpené pozemky by trvale zostali vo vlastníctve obce. Náklady na vypracovanie GO plánu by boli hradené z prostriedkov obce. OZ schválilo výkup

pozemkov v potrebnom rozsahu a poverilo starostu obce, aby osobne rokoval o výkupe predmetných pozemkov s ich vlastníkmi. Uznesením č. 257 OZ po prerokovaní informácie starostu obce o záveroch valného zhromaždenia Združenia Podhradsko-Kráľovského, konaného 3. marca 2006 za účelom vyrovnania vkladov, ktoré boli preukázané vo výške 55 000,- Sk, poslanci schválili usporiadanie záväzku formou vecného plnenia na budove turistickej ubytovne a to výmenou okien, ktorú vykoná obec Kráľová pri Senci. V ďalšom bode rokovania poslanci schválili žiadosti Jána Žemličku a Daniela Blanárika o predĺženie nájomnej zmluvy na byt v obecnom vlastníctve do konca roku 2006. OZ sa následne uznieslo o podaní žiadosti na poskytnutie dotácie na rekonštrukciu budovy obecného úradu – výmena okien na Ministerstvo financií SR za finančnej spoluúčasti obce.

Uznesením č. 263 poslanci schválili odpredaj pozemku par.č. 129/32 o výmere 169 m² – zastavaná plocha a par.č. 130/3 o výmere 321 m² – ostatná plocha v katastri Krmeša pre Mareka Knuta v kúpej cene 550 Sk/m².

43. riadne zasadnutie OZ sa konalo 24. mája na ktorom na úvod starosta obce informoval o zabezpečení a príprave volieb do NR SR v obci. Následne starosta informoval OZ o získanom grante z EÚ a štátneho rozpočtu SR vo výške 13 150 000,-Sk na obnovu obce – úpravu verejných priestranstiev v centrálnej časti obce a rekonštrukciu zvonice, o získanom finančnom dare z nadácie SPP vo výške 5 800 000, na obnovu secesno-barokového mostu a o pridelení finančných prostriedkov z MK SR na rekonštrukciu obecného úradu – výmena okien.

Predsedu komisie životného prostredia a výstavby, Ing. Michal Šillo, informo-

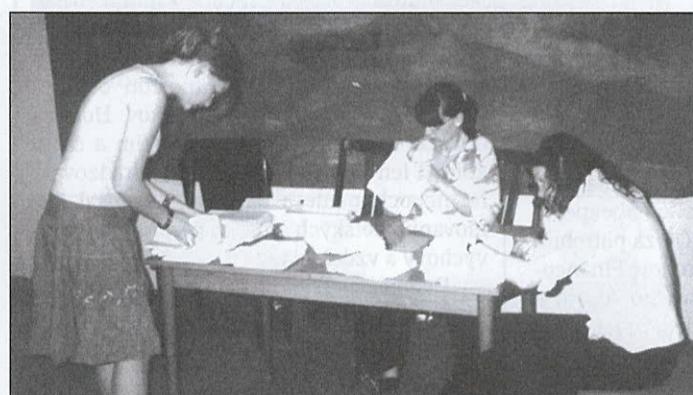
val poslancov OZ o vyhodnotení súťaže na zhотовiteľa chodníka v dĺžke 208 m v časti Výhon. Komisia doporučila priať ponuku p. Milana Róku. O výbere dodávateľa na spracovanie územného plánu obce informoval poslancov Ing. Igor Križko. Následne starosta obce informoval o príprave obecných osláv na deň 9. septembra 2006 (sobota) a príprave vianočných trhov a stretnutia spoluobčanov a priateľov obce pri Kaplnke Božského srdca v Krmeši v dňoch 16.-17. decembra 2006.

Na záver zasadnutia informovala poslancov OZ o kontrolnej činnosti obce za rok 2005 a o návrhu plánu kontrolnej činnosti na rok 2006 kontrolórka obce, Ing. Erika Petriková. Z auditorskou správou nezávislého auditora Ing. Mikuláša Halku o overovaní ročnej účtovnej uzávierky obce k 31.12.2005 vystúpila predsedkyňa finančnej komisie Ing. Katarína Smiešková, ktorú OZ zobraťalo na vedomie.

Volby do NR SR v našej obci

Po štvorročnom volebnom období sa voľby do NR SR oproti plánovaným jesenným voľbám uskutočnili v mierne skrátenom termíne. Voľby sa konali v jeden deň v čase od 7 do 22 hodiny a volebná miestnosť v našej obci bola určená v budove Obecného úradu.

Voľby do parlamentu v našej obci skončili nasledovne: V zozname voličov, ktorí mohli v našej obci voliť bol uvedený počet 1219, z ktorých sa na voľbách zúčastnilo 668 voličov. Celková účasť voličov bola 54,8 %. Uvedené číslo takmer s prenosom na jednu desatinu sa zhoduje s celoštátnym % účasti, ktoré predstavovalo číslo 54,67 %.

Najviac hlasov naši občania odovzdali strane Smer – sociálna demokracia (159 hlasov). Len o štyri hlasy menej získalo SDKU – DS (155 hlasov) Obe tieto strany získali približne 25 % hlasov. Na treťom mieste sa umiestnila Ľudová strana – HZDS (91 hlasov, 13%). SNS získala 73 hlasov, čo je približne 11%, KDH malo 53 hlasov (8%), KSS získalo 39 hlasov (6%), Slobodné fórum – 29 hlasov, Strana maďarskej koalície – 26 hlasov, strana NÁDEJ – 12 hlasov, ANO – 7 hlasov, HZD – 7 hlasov, Slovenská národná koalícia – 3 hlasys, OKS – 2 hlasys, Prosperita Slovenska – 2 hlasys,

Ľavicový blok – 1 hlas. Podľa výsledkov obecného hlasovania by sa do parlamentu dostali strany SMER, SDKU-DS, HZDS, SNS, KDH a KSS.

Pre porovnanie uvádzame celoslovenské výsledky z hľadiska strán, ktoré pre vstup do parlamentu získali 5% hlasov. Smer – SD získala 29, 14%, SDKU – DS – 18,35 %, SNS – 11,73%, SMK – 11,68, LS – HZDS – 8,79, KDH – 8,31.

V rámci okresu Senec sa na voľbách zúčastnilo 57,1 % voličov. Víťaznou stranou sa stalo SDKU – DS 26,02%. Len o niečo menej 24,01 % získalo SMK. SMER- SD 18,23%, SNS 8,83%, KDH 6,75%, LS-HZDS 6,15%.

V susednom pezinskem okrese zvíťazilo vo voľbách SDKU – DS 29,18%, Smer-SD 26,01%, SNS 13,80%, KDH 8,17%, LS HZDS 9,88%.

Výrazné víťazstvo zaznamenala SDKU v rámci bratislavských obvodov, kde percento ich voliteľnosti sa pohybovalo medzi 37% až 44 %.

Na regulérnosť volieb v našej obci dozerala okrsková volebná komisia v zložení: Lenka Galovičová – predsedka (Smer – sociálna demokracia), Martina Galovičová - podpredsedka (MISIA 21 – Nová kresťanská demokracia), Ing. Michal Šillo – (Ľudová strana – HZDS), Laura Šuplatová – (KDH), Ondrej Švihran – (KSS). Zapisovateľkou komisie bola pani Beáta Baďuríková.

Podakovanie občanom

Prostredníctvom našich obecných novín sa chcem podakovať všetkým občanom v Kráľovej pri Senci, ktorí využili svoje volebné právo, zúčastnili sa volieb a dali hlas svojej strane, alebo hnutiu vo voľbách do NR SR. Zároveň sa chcem osobitne podakovať tým voličom, ktorí odovzdali svoj hlas KDH a naviac uplatnili možnosť prednostného hlasovania a pridelili mi preferenčný hlas. Súčasne ďakujem aj všetkým členom okrskovej komisie, ktorí taktiež prispeli k dôstojnému a pokojnému priebehu volieb.

Ing. Smiešková Katarína

Zo zasadnutia ZMOS-u

Naša obec je členom Združenia miest a obcí Slovenska už niekoľko rokov. ZMOS momentálne združuje z celkového počtu 2928 miest, obcí a mestských častí 2751, čo znamená 94 %. Tieto údaje radia ZMOS k najreprezentatívnejším najväčším mimovládnym organizáciám v Slovenskej republike. Základným poslaním ZMOSU je obhajovať a presadzovať oprávnené záujmy miest a obcí v nestranníckom duchu vo vzťahu k výkonnej a zákonodarnej moci štátu.

17. a 18. mája sa primátorovia a starostovia miest a obcí zišli v poradí už na 16. sneme Združenia miest a obcí Slovenska, ktorý sa zaoberal aktuálnymi otázkami reformy verejnej správy a najmä otázkami skvalitnenia života občanov vo všetkých regiónoch Slovenska.

Na sneme bolo zdôraznené najmä to, že reforma verejnej správy sa dnes pomaly chýli k záveru, pretože decentralizácia kompetencií bola zavŕšená aj decentralizáciou financií. V blízkej budúcnosti obce a mestá čaká v spravovaní verejných vecí hľadanie nových prístupov k občanom, hľadanie nového vnútorného potenciálu miestnej samosprávy a využívanie možností, ktoré nám ponúka členstvo SR v Európskej únii. Vnútorná premena miestnej samosprávy je niečo, čo sa musí udiť v každom z nás, v každej obci. Uvedené východiská sa v našej obci začali pomerne úspešne realizovať, najmä ak vezmeme využívanie finančných zdrojov zo štrukturálnych fondov EU. Na obecnom rozpočte sa výrazne podpísala aj fiškálna decentralizácia a presun financií na obce. Vedľa toho oproti roku 2004 vzrástol rozpočet obce o takmer 200%. To sú už financie, s ktorými môže obec vstupovať do kapitálových investícií a postarať sa aj o krajší vzhľad svojej dediny.

Posilnenie právomocí a kompetencií obcí a miest na Slovensku, ktoré ZMOS úspešne presadzuje, vytvára základný predpoklad k faktu, že slovenská samospráva sa stala pilierom demokratickej spoločnosti. Uvedený demokratizmus tkvie predovšetkým v tom, že väčšina rozhodnutí, ktoré sa našich občanov dotýkajú, sa riešia v samotných obciach a rozhodujú o nich nimi volení zástupcovia obecných samospráv.

Snenim ZMOS-u upozornil aj na viacero pretrvávajúcich problémov, pedovšetkým na problém financovania škôl. Základné školstvo je stále finančne poddimenzované a treba sa zamerať na zvýšenie objemu jeho financovania voči celkovému hrubému domácomu produktu. Ide o koncepčnú záležitosť a kým sa nevyrieši, je potrebné každoročne hľadať v štátnom rozpočte prostriedky na napĺňanie kolektívnej zmluvy v oblasti miezd, či prostriedky na pokrytie nákladov na prevádzku škôl. Samotné mestá a obce musia postupne formovať vlastnú obecnú školskú politiku a pozitívnu úlohu by tu mali zohrať spoločné obecné úrady. Konkrétnym výsledkom úsilia ZMOS-u je, že 691 miest a obcí získa v roku 2006 dodatočne 401 miliónov korún na mzdy a riešenie dopadov zimy, pretože im na financovanie základných škôl nestačí normatívne vypočítaný objem financií. V školstve vidí ešte dva zásadné problémy, ktoré vyžadujú systémové riešenie, a to riešenie energetickej náročnosti budov a dopravnej dostupnosti žiakov.

Podľa snemu ZMOS-u v budúcnosti bude potrebné väčšiu pozornosť venovať odpadovému hospodárstvu, rôznymi formami podporovať separovaný zber komunálneho odpadu v mestách a obciach, aby sa tak naplnil náš záväzok vo vzťahu k EU, že od roku 2010 sa bude na Slovensku povinne separovať papier, sklo, kovy, plasty a biologický odpad. Je nevyhnutné odporovať výstavbu vodovodov a kanalizácií, najmä v oblastiach sústredeneho cestovného ruchu. ZMOS chce v budúcnosti podporovať systematickú podporu rozvoja cestovného ruchu, vrátane kvalitného inštitucionálneho zabezpečenia tejto úlohy. Zdroje zo Štátneho fondu rozvoja bývania považuje ZMOS za potrebné orientovať na komplexnú obnovu sídiel a na zateplňovanie bytových domov. Financovanie športu navrhuje rozdeliť na financovanie masového a výkonnostného športu a posilniť aj podporné programy rozvoja miestnej kultúry a kultúrneho dedičstva. Dôležitou otázkou pre ZMOS je aj vytváranie účinného systému na riešenie preventívnych opatrení k predchádzaniu vzniku povodní a iných obdobných mimoriadnych udalostí a vytvorenie ekonomických nástrojov štátu na riešenie, resp. kompenzáciu nákladov súvisiacich s odstraňovaním následkov mimoriadnych udalostí, akými sú povodne, snehové kalamity, veterné smrše a podobne.

-fmd-

Spomienka na pána učiteľa

„Ak vyschnú rieky, riečišťa zostanú,
ak zvädnú kvety, korene zostanú.
Ak odletí vták, hniezdo zostane.
Ak zomrie milovaný človek,
trvalé spomienky v srdciach blízkych
zostanú...“

17. júna 2006 sme sa rozlúčili s pánom učiteľom Ladislavom Filipovičom (25.6.1935 – 14.6.2006). Odišiel spomedzi nás po krátkej zákernej chorobe náhle uprostred plánovania, čo bude počas tohtočného leta robiť, čo by ešte chcel začať. Smrť ho vytrhla z kruhu najbližších, ktorí boli s ním v posledných minútach jeho dôstojného odchodu.

Pán učiteľ Ladislav Filipovič sa narodil v Kráľovej pri Senci ako ôsme dieťa z trinástich rodine Františka a Anny Filipovičových. Keď vyštudoval za učiteľa, niekoľko rokov pôsobil na Základnej škole v Jelke, kde sa zoznámil aj so svojou životnou partnerkou Mariákom, rod. Kissovou, s ktorou sa oženil. Deväť rokov pôsobil ako riaditeľ v učiteľskom kolektíve vo Hvozdnici pri Bytči. Od roku 1974 pôsobil na našej škole a okrem učiteľovania bol niekoľko rokov aj zástupcom riaditeľa a riaditeľom školy. Dlhé roky bol osvetovým pracovníkom v službách obecného úradu, nakol'ko jeho hlboký vzťah k výtvarnému umeniu a ku kultúre bol tak výrazný a presevoval vo všetkých jeho aktivitách. Mal rád divadlo, ktoré dlhé roky ochotnícky aj hrával, miloval kvety a prácu v záhradke. Pán učiteľ žil medzi nami nenápadne a skromne. Pracoval neúnavne a trpeľivo a svojím ľudským prístupom a tolerantnosťou obdaroval svoje učiteľovanie 47 rokov. Hoci sa dokázal rozdávať plným priečrktom a často zbierať len omrvinky vďaka, neodradzovalo ho nepochopenie a natrvalo sa upísal formovaniu detských duší v prospech dobra, výchovy a vzdelania.

Dejiny učiteľstva sú zapísané pod každou škvornou atramentu na školských laviciach a vytiesané v úsmevoch rodičov malých školákov. Dejiny učiteľstva v sebe zahŕňajú osobnosť každého pedagóga a pán učiteľ Ladislav Filipovič takou učiteľskou osobnosťou bol a v našich pamätiach aj ostane!

PaedDr. Dagmar Paszková

Kráľovské zvesti. Časopis pre obyvateľov a priateľov Kráľovej pri Senci. Redaktor a editor: Miroslav Daniš. Redakčná rada: Alojz Koiš, PaedDr. Dagmar Paszková, Anna Filipovičová, Jozef Luciak, Viera Gašparová, Ing. Mária Koišová, Ľudovít Čapla, Ing. Katarína Smiešková, Ing. Tibor Filipovič, Mgr. Darina Deáková, Dagmar Petrová. Vydáva: Obecný úrad, Kráľová pri Senci, schválené OZ, uznesením 41/02-91. Schválené: OÚ – SC 11/2000. Tlač: Vydavateľstvo Michala Vaška, Prešov. Do tlače zadané 30.júla 2006. Vychádza štvrtročne. ISSN 1335 – 7271

Kladenie asfaltového povrchu na ceste od OÚ k Sigotke
(12.4.2006)

Budovanie chodníka do cintorína v Krmeši

Výstavba chodníka na hlavnej ceste v miestnej časti Výhon
(jún-júl 2006)

Čistenie areálu miestneho cintorína

Brigáda miestnej organizácie holubárov v okolí ZŠ

Brigáda hasičov v priestoroch detského ihriska (8.5.2006)

